

kk. 80. / külpolitikai... 1. folyt./rj

51. olasz terrorista
52. salt /kieg. a kk. 43-hoz/
53. dkp-wehner levélváltás /lásd: nov. 6. kk.78./
54. hírek franciaországból
55. haderőcsökkentés
56. francois-poncet
57. az új japán kormány névsora /lásd: kk.41./
58. rövid hírek
    párizs: belga nagykövetség
    stockholm: a világ legmagasabb szobra
    bécs: hó
59. nszk leszerelési javaslatok /szerk.táj./
60. irán - kinevezés, olaj
61. angola - kormányátalakítás
62. fiat - elbocsátások
63. hírek lengyelországból
64. irán - taszsz
65. vörös brigádok - letartóztatások
66. rhodesiai diplomácia
67. szovjet vélemények az eurostratégiai fegyverekről
68. irán - usa -2 /lásd:kk.49./
69. bonni fegyverkezés
70. rövid hírek
    belgrád: földrengések
    bécs: freskó
    párizs: tömegmészárlás
    moszkva: pahmutova
    belgrád: kínai külügyminiszter
71. camacho levele suarez-hez
72. irán - titkos dokumentumok
73. nemzetközi namibia-értekezlet
74. két hír az ndk-ból
75. salzburgi kiállítás
76. holland parlament -2
77. két hír franciaországból
78. irán - amerikai-palesztin kapcsolatfölvétel
79. vance
80. hírjegyzék
/mti/

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: kopreda dezső, bochkor jeno, patak károly,
barabás miklós, pirtyi sándor
-70-

22.00 rj

Nm

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/

Külföldi hírek

1979. november 9. p é n t e k

kk.1. várható

km/ra kd

1979. november 9. /mti/

teherán/washington: tuszok - diplomácia

belpolitikai helyzet

washington:

a szenátus külügyi bizottsága
dönt a salt-ii-ről

lapaz:

belpolitikai fejlemények

belgrád:

huang hua befejezi látogatását

bukarest:

malfatti olasz külügyminiszter,
valamint francois mitterrand
látogatása

/mti/

--

7.00/ra

-1-

Se

kk.2. a szerkesztőségek tájékoztatására!

heti várható

gó/ra kd

1979. november 9./mti/

november 12., hétfő

- lubomir strougal csehszlovák miniszterelnök hivatalos látogatásra tokióba érkezik /november 16-ig/
- cossiga olasz köztársasági elnök párizsba látogat
- montrealban megkezdődik a nemzetközi polgári repülésügyi szervezet /icao/ tanácsulése /november 14-ig/

november 13., kedd

- suharto indonéz államfő hivatalos látogatásra nagy-britanniába érkezik /november 16-ig/
- raymond barre francia miniszterelnök belgiumba látogat

november 14., szerda

- emil wojtaszek lengyel külügyminiszter spanyolországba utazik /november 16-ig/

november 15., csütörtök

- az afl-cio amerikai szakszervezeti szövetség új elnököt választ

november 16., péntek

- nincs előrejelzés

november 17., szombat

- megemlékezések a nemzetközi diáknapról

november 18., vasárnap

- nincs előrejelzés

7.35/ra *de*

-.-

-2-

kk.3. éhes börtönlakó

hg/ra kd great falls /montana/, 1979. november 9./mti/

a montana állambeli great falls város börtönének egyik előzetes letartóztatásban lévő, 150 kilós foglya elhatározta, hogy bepereli az illetékes sheriffet, mivel a börtönkoszt nem elégíti ki étvágyát.

james ballt autólopás és szökési kísérlet miatt tartóztatták le, s a jövő hónapban lesz a tárgyalása. a tekintélyes súlyú börtönlakó azonban korántsem éri be a napi néhány szendviccset és süteménnyel. ezért naponta háromszori főtt ételt követel, mondván, hogy ez a mennyiség felelne meg étvágyának. kifogásolja azt is, hogy a börtönkonyhán túl zsirosan főznek./afp/

-.-

kk.4. egyesült államok - irán

ha/ra kd washington, 1979. november 9. /mti/

carter amerikai elnök az utolsó pillanatban elhalasztotta hivatalos kanadai látogatását, hogy hangsúlyozhassa: személyesen irányítja a teheráni amerikai nagykövetség tuzai érdekében tett erőfeszítéseket. az amerikai kormány mindenesetre az ügy ötödik napjának végére előnytelenebb helyzetben volt, mint valaha. az elnöki különmegbízottat nem fogadják teheránban és a jelek szerint kudarcba fulladtak washington reményei, hogy arab országok sikerrel közvetíthetnek az ügyben. a carter-kormány helyzetére jellemző, hogy - a korábbi bel-és külpolitikai fenntartásokat felruga - csütörtökön üdvözölte a pfsz közvetítési javaslatát.

hatem husszaini, a palesztinai felszabadítási szervezet washingtoni irodájának vezetője csütörtökön logikusan érvelt a sajtó előtt: ne keverjék a pfsz-t az ügybe - amelyért az egyesült államok politikája, tévedései a felelősek. ali agah, irán washingtoni ügyvivője hangsúlyozta /amit a teheráni amerikai sajtójelentések is megerősítenek/, hogy a nagykövetségi személyzet biztonságban van, megfelelően gondoskodik róluk.

az nbc-televízió amerikai orvosokat idézett arról, hogy a new york-ban kórházban kezelt sahot nagyobb veszély nélkül elszállíthatnák az egyesült államokból. „ez inkább politikai, mint orvosi döntés, - mondották a szakértők. mint ismeretes, a sah távozása a nagykövetség megszállóinak minimális követelése.

/folyt.köv./

7.40/ra *de*

-3-

kk.4. / egyesült államok - ... folyt./ra

az abc-hálózat azt a figyelemreméltó értesülést közölte, hogy az egyesült államok a diplomáciai kapcsolatok megszakítására készül iránna. carter elnök levelében, amelyet különmegbizottjának kellene átadnia az iráni vezetőknek, azt kérte: távozhasson az országból a nagykövetség valamennyi munkatársa. ez nyilvánvalóan a diplomáciai kapcsolatoknak legalábbis a felfüggesztését jelentené. az abc fehérházi tudósítója szerint carter elnök kész „megfelelő katonai válaszra is,, amennyiben a tuszokat bántódás érné.

a carter -kormány mindenesetre messzemenő erőfeszítéseket tesz békés rendezésre, tekintettel esetleges katonai akció óriási kockázatára és beláthatatlan következményeire - mutatnak rá megfigyelők.

.-.

kk.5. salt - amerikai szenátus

ha/ra kd w a s h i n g t o n, 1979. november 9.

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

a június 18-án bécsben aláírt salt-ii szerződésről csaknem négy hónapon át tárgyalt az amerikai szenátus külügyi bizottsága. a két törvényhozási párt képviselőiből álló - demokrata többségű - 15 tagú testületben igen heves küzdelem folyt. a szenátusi vitát előrevetítő harcban a megállapodás ellenfelei a szovjet-unió számára eleve elfogadhatatlan, a szerződést érdemben módosító javaslatokkal, majd ügyrendi fogásokkal próbálkoztak. mindkét törekvést kisebb-nagyobb többséggel elutasították. a bizottság végülis mintegy 14 „értelmezést,, csatol az egyezményhez, ezek közül azonban egy sem érinti annak lényegét, s csak az amerikai kormányra kíván kötelezettséget hárítani.

az egyik határozat szerint a salt-ii, s a keretébe tartozó, 1981 végén lejáró jegyzőkönyv teljes, vagy részleges meghosszabbításához a szenátus kétharmados többségére, illetve hozzájárulására van szükség. a kérdéses időpontban várhatóan már amúgyis a harmadik salt-egyezményről folynak majd tárgyalások, így a fenntartás elméleti. hasonló jellegű az a döntés, hogy mielőtt a salt-ii érvénybe lépne, az elnök biztosítsa a törvényhozást: a kubai szovjet katonai személyzet nem „harci jellegű,, és nem „veszélyezteteti,, az egyesült államokat. vance külügyminiszter a minap kijelentette: ilyen biztosítékot akár már most is adhatnak.

/folyt.köv./

7.45/ra *de*

-4-

kk.5. / salt - ... folyt./ra

más határozatok arra vonatkoznak, hogy /a salt-tól függetlenül / végrehajthassák a legújabb amerikai hadászati fegyverkezési terveket - amelyekről a kormány már amúgyis döntött. több állásfoglalás sürgette a minden korábbinál nagyobb hadikiadásokat, távlatban is. ezek hatására valószínű, hogy a carter-kormány kötelezi magát: nemcsak a már vállalt évi három százalékkal, hanem még nagyobb mértékben növeli a fegyverkezési kereteket az 1981-85-ös időszakban. a hadügyminisztérium - szokatlan módon - már most, előre betekintést ad a törvényhozóknak a tervekbe, mielőtt azok szavaznának a salt-ról.

a bizottság határozatot fogadott el arról is, hogy a jövőben salt-iii tárgyalásokon „lényegesen csökkentsek,, a két nagyhatalom hadászati fegyverzetét, mind mennyiségi, mind minőségi vonatkozásban. a szenátorok ugyanakkor fenntartották az egyesült államok jogát, hogy igényei szerint korszerűsithesse hadászati és harcászati nukleáris erőit.

a szenátusban várhatóan november végén kezdődik és legkorábban december közepén fejeződik be a vita - a döntő szavazással - a salt-ii szerződésről. az egyezmény elfogadásához kétharmados többségre van szükség, amely - ezidőszert - még nem látszik biztosítottnak. a szenátus mindkét pártjában befolyásos erők dolgoznak azért, hogy végülis kompromisszummal záruljanak a viták, és az egyesült államok nemzeti érdekének tekintett szerződést elfogadják. a kudarc súlyos csapás volna carter elnökre, aki személyes tekintélyét is messzemenően latbaveti a salt mellett. a kormány és támogatói decemberi szavazást remélnék: amennyiben a vita átnyulik januárra, a választási év kezdetére, csökkennek a salt elfogadásának esélyei.

.-.

kk.6. két hír romániából

olt/ra kd b u k a r e s t, 1979. november 9. /mti/

francois mitterrand, a francia szocialista párt első titkára csütörtökön este bukarestbe érkezett. a francia politikai vezetőt nicolae ceausescu, az rkp főtitkára hívta meg baráti látogatásra. a repülőtéren a vendéget constantin dascalescu, az rkp kb pvb tagja, a kb titkára és ilie radulescu, az rkp kb titkára fogadta.

x x x

csütörtökön este a román fővárosba érkezett franco maria malfatti olasz külügyminiszter. román kollégája, stefan andrei hívta meg. a román és az olasz külügyminiszter pénteken folytat hivatalos megbeszélést./oltványi/

.-.

7.50/ra *de*

-5-

kk.7. japán kormány

fn/ra kd t o k i ó, 1979. november 9.

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

pénteken délelőtti hirohito császár kezébe letette a hivatali esküt ohira maszajosi japán miniszterelnök előző este megalakított második kormánya. a tárcák fölötti hosszas alkudozások után beiktatott kabinet tagjai sajtóértekezletet tartottak.

okita szaburo új külügyminiszter, aki szonoda szunaot váltotta fel a japán diplomáciai vezetőjének posztján, kijelentette: országa nemcsak a nemzetközi gazdaságban, hanem a világpolitikában is aktívabb szerep vállalására törekszik a jövőben. tokió fenntartja hagyományosan szoros kapcsolatait az egyesült államokkal, de egyidejűleg „minden más országgal is baráti viszonyt óhajt a nemzetközi béke megszilárdítása céljából.”

„a most fontos feladattal megbízott tekintélyes közgazdász kinevezése élénk érdeklődést keltett. okita tagja volt az amerikai-japán-nyugat-európai általános politikai, gazdasági és stratégiai együttműködés előmozdítására hivatott nem hivatalos háromoldalu testületnek, az ugynevezett trilaterális bizottságnak, s ezért kiválasztását kedvezően fogadták mind washingtonban, mind pedig brüsszelben, az európai gazdasági közösség székhelyén. tokióban felhívják a figyelmet arra a körülményre, hogy mindez ideig ő állt az élén „a csendes-óceáni medence országai együttműködését és összefogását tanulmányozó csoportnak”, amely magánjellegű tanácsadó szervként működik ohira mellett. ismeretes, hogy a japán kormányfő tavaly óta erőteljesen szorgalmazza a csendes-óceáni államok, valamint a délkelet-ázsiai országok szövetsége, az asean politikai és gazdasági kooperációjának szorosabbra fűzését. a terv nincs híján stratégiai vonatkozásoknak sem, egyfajta szövetség, illetve közösség kialakítására irányul. okita mindenesetre e tervek avatott ismerőjének számít.

a japán fővárosban továbbá úgy vélik, hogy eddigi tapasztalatai alapján igen alkalmas személy lehet a fejlődő országok irányában mind jobban kibontakozó japán gazdaságpolitika képviselőjére. korábban ugyanis ő irányította a fejlődő országoknak segélyeket nyújtó állami külgazdasági alap munkáját, volt már gazdasági tanácsadó az indonéz kormány mellett, s nemrégiben elnöki tisztséget viselt a japán országos gazdasági kutatóközpontban. politikai körökben emlékeztetnek rá, hogy okita a múlt héten, pak csong hi diktátor meggyilkolása után, dél-koreában járt. szoul a szigetország egyik legfontosabb gazdasági és politikai-katonai partnere.

/folyt.köv./

8.10/ra dl

-6-

kk.7. / japán ... folyt./ra

a sajtóértekezleten az újdonsült hadügyminiszter, kubota endzsi kijelentette, hogy „japánnak folytatnia kell védelmi kapacitásának bővítését, felkészülve a helyzet minden hirtelen változására,..

-. -

kk.8. kina és az enyhülés

éb/ra kd p e k i n g , 1979. november 9. /mti/

a kínai vezetők, köztük hua kuo-feng pártelnök és miniszterelnök újabban mind gyakrabban hangoztatják, hogy peking nincs ellene a nemzetközi enyhülésnek, csupán a „hegemonizmus”, ellen tör lándzsát. az ilyen propaganda szövegekre cáfol rá novemberi számában a hungcsi, a kkp kb elméleti folyóiratának kommentátora, amikor kifejti, hogy minden látszat ellenére a nemzetközi feszültség nem csökken, hanem növekszik, s hogy európa olyan „lőporos hordó”, amely bármelyik pillanatban felrobbanhat. a kínai cikkíró szerint egy új világháború kitörésének tényezői növekednek, mert a szovjetunió és az egyesült államok - a két szuperhatalom - versengése világszerte fokozódik, s a helyi konfliktusok előbb-utóbb a két szuperhatalom közvetlen összecsapásához vezethetnek. a kommentár azt sem tekinti kizártnak, hogy a két vezető nagyhatalom közötti ellentétek nukleáris háborúba torkollanak.

a hungcsi kommentárja illuzorikusnak, megtévesztőnek és veszélyesnek minősíti az enyhülés folyamatát és a jelenlegi európai helyzetet a második világháború kitörését megelőző helyzethez hasonlítja.

az immár jólismert pekingi formula szerint az elkerülhetetlen, de átmenetileg elodázható új világháború első számú forrása a szovjetunió. a háború elodázásának a hungcsi kommentárja szerint lényeges feltétele egy gazdaságilag és katonailag egyaránt erős és hatalmas kina. ez a kina állítólag nem ellenzi az enyhülés politikáját, annál inkább szorgalmazza viszont a fegyverkezést és különösen az egyesült államok és nyugat-európa fontos feladatainak tekinteti a „megbékélés légkörének”, felszámolását és „gyakorlati lépések”, foganatosítását az első számú háborús veszélyforrásnak minősített szovjetunió ellen.

-. -

8.05/ra dl

-7-

kk.9. dán kp - évforduló

a-sa/ai/ra kd m o s z k v a ,1979. november 9./mti/

- pártunk következetesen sikraszáll mind a munkások, minden dán dolgozó érdekeiért, mind a proletár internacionalizmus elvein alapuló nemzetközi kommunista mozgalom sorainak erősítéséért - jelentette ki a pravdának adott nyilatkozatában jørgen jensen, a dán kommunista párt elnöke a párt megalakulásának 60. évfordulója alkalmából.

a nemzetközi kommunista mozgalom aktiv tagjaként a dán kp harcol az európai békés együttműködésért, határozottan szembeszáll az enyhülési folyamatot feltartóztatni próbáló erőkkal.

a dán kommunisták mindennapjait - mondotta jensen - a xxv. kongresszuson elfogadott program szabja meg. ez elsőrendű feladatként jelölte meg a monopóliumok elleni harcot, a népi demokratikus jogainak szélesítéséért folyó küzdelmet.

az évforduló alkalmából táviratban köszöntötte a dán kommunistákat a szovjetunió kommunista pártjának központi bizottsága. az üdvözlés egyebek között megállapítja: a szovjet kommunisták a dán kp-t országuk munkásainak és dolgozóinak harci élcsapataként ismerik, amely marx, engels, lenin eszméivel felvértezve a dolgozó tömegek szociális és demokratikus jogaiért harcol, következetesen képviselve hazája valódi nemzeti érdekeit./taszsz/

kk.10. fogyókúra, vagy „koplatás?,,

sj/ra kd m o s z k v a ,1979. november 9.

szászi julia, az mti tudósítója jelenti:

vannak a nagyközönség körében „felkapott,, divatos gyógymódok, amelyekről sokan minden betegségükre orvoslást remélnek. különösen sikerre számíthatnak azok az eljárások, amelyek viszonylag eszköztelenek, így kipróbálásuk nem okoz különösebb nehézséget az önmagukat gyógyítani kívánóknak. ilyen volt a kocogás, és ilyen most a diétázás, amit egyesek koplatássá egyszerűsítettek. „ne egyél, ne igyál, megszűnnek a panaszaid,, - erre a jelszóra esküsznek sokan. mi minderről a szakember véleménye? a lityeraturnaja gazeta olvasói levelek nyomán egy ismert orvos-professzornak tette fel a kérdést.

/folyt.köv./
8.15/ra

-8-

kk.10. / fogyókúra... folyt./ra

a professzor emlékeztetett arra a már elfogadott megállapításra, amely szerint korunk számos jellemző betegségének, így egyebek között a magas vérnyomásnak, a szív-és vérkeringési panaszoknak egyik kiváltó oka a túltápláltság, az elhízottság. e betegségek legtöbbjének megelőzését szolgálja, ha a szervezetet megszabdítjuk a felesleges kilóktól, s ésszerűbb táplálkozással, az ugynevezett könnyű diétával fokozzuk ellenálló-és alkalmazkodó-képességét. ez utóbbi tulajdonságoknak okozza a legtöbb kárt a civilizáció számos ártalma, a kevés mozgás, a túlságosan kényelmes életmód, ami párosulva a túlzott mennyiségű kalória fogyasztással súlyfelesleget okoz. ilyen körülmények között ajánlott az egészségesebb étrend, sőt, egyes esetekben hasznos lehet egy-egy napos teljes koplalás beiktatása is - mindez azonban csakis orvosi utmutatás mellett. a szakember javallata nélkül, hozzá nem értők által összeállított diéta vagy teljes koplalás éppen ellenkező hatást érhet el, s így ezzel nem célszerű kísérletezni. a különböző betegségek esetében más és más anyagokat kell megvonni a szervezettől, illetve nagyobb mértékben biztosítani számára - s ez az orvos feladata. nem érdemes tehát divatot csinálni és ezáltal esetleg „lejártni,, ezt a szakszerű alkalmazás esetén hasznos gyógymódot - hangoztatta a professzor.

kk.11. bolívia

c-hj/ra kd l a p a z ,1979. november 9. /mti/

walter guevara arze, az egy héttel ezelőtt puccsal eltávolított bolíviai elnök csütörtökön részt vett a kongresszus azóta első alkalommal megtartott ülésén és kijelentette: nem mondott le és nem is áll szándékában lemondani arról a megbízatásról, amelyet a kongresszus ruházott rá augusztusban, és amelyet ugyanez a testület a puccsot követő napon meg is erősített.

mint ismeretes, a puccsot végrehajtó alberto natusch busch ezredes a politikai pártok, a szakszervezetek és a tömegek egységes ellenállásába ütközve arra kényszerült, hogy szerdán rádióbeszében jelentse be: az általa feloszláttnak nyilvánított kongresszus felújíthatja munkáját, szabadon bocsátják a politikai foglyokat és nem korlátozzák a szakszervezetek működését.

/folyt.köv./

8.20/ra

-9-

kk.11. / bolivia ... folyt./ra

mindezek ellenére csütörtökön a kongresszus 144 tagja közül csupán mintegy 40 jelent meg az ülésen, így nem volt szavazatképes a tanácskozás. a többi tagok a puccsot követően részben elrejtőztek, részben egyszerűen elutaztak la pazból. guevara arze vele együtt rejtőzködő kabinetje néhány tagjának a kíséretében érkezett a kongresszusi ülésre, majd beszéde után magángépkocsin távozott. guevara arze beszédében felszólította a katonákat: térjenek vissza laktanyáikba és „engedjenek szabad teret a demokratizálódás folyamatának,,.

nem erősítették meg la pazból azokat a híreket, amelyek szerint a kongresszus és natusch busch megegyezésre jutottak volna egy átmeneti junta létrehozásának kérdésében. a csütörtöki hírek arról számoltak be, hogy a katolikus egyház közvetítésével létrejött megállapodás szerint natusch busch lidia gueiler asszonnyal, a kongresszus elnökével, valamint a bolviai munkásközpont /cob/ elnevezésű szakszervezeti szövetség egyik vezetőjével alakítaná a juntát, amely a májusban tartandó választásokig kormányozná az országot. a cob elzárkózott ettől a lehetőségtől, a kongresszus pedig egyelőre nem nyilatkozott.

amennyiben egy ilyen junta létrejönne, ez natusch busch hatalomátvételének szentesítését jelentené, és - legalábbis egyelőre - véget vetne annak a folyamatnak, amelynek során 15 év óta először alkotmányosan megválasztott polgári politikus került guevara arze személyében bolivia élére - mutatnak rá megfigyelők.

az afp értesülése szerint a hatalomátvételt követő tiltakozási hullám elleni megtorló akciók mintegy 120 halálos áldozatot követeltek egyhét alatt, a sebesültek száma 400 fölött van, és mintegy százra tehető az eltűntek száma. jelenleg - bár a cob befejezettnek nyilvánította az általános sztrájkot - még mindig mintegy 70.000 bányász és mintegy 30.000 munkás sztrájkol./afp,upi, ap, reuter, dpa/

--

8.30/ra *uk*

-10-

kk.12. rövid hírek

c-pn/ra ml kd

1979. november 9. /mti/

k u w a i t : ho jing

háromnapos hivatalos látogatásra csütörtökön kuvaitba érkezett ho jing kínai külügyminiszter-helyettes. a kuvaiti vezetőkkel a közel-keleti problémáról, a palesztin ügyről s a kínai-arab kapcsolatokról tárgyal - közölte a helyi rádió. a kínai politikus kuvaitot megelőzően omanban, libanonban, egyiptomban és észak-jemenben tárgyalt./upi/

p e k i n g : spanyol ujságírók

kinában tartózkodik manuel azcarate, a spanyol kommunista párt nuestra bandera című folyóiratának főszerkesztője, valamint angel mullor, az skp központi lapjának, a mundo obreronak a főszerkesztője. manuel azcarate, a zsenmin zsipao, a kkp kb központi lapja szerkesztőségében nagyszámú hallgatóság előtt előadást tartott. a spanyol ujságírókat fogadta csi peng-fej kínai miniszterelnök-helyettes./mti/

n e w y o r k : magyar felszólalás

az ensz-közpülés világgazdasági kérdésekkel foglalkozó bizottságában csütörtökön felszólalt hajnal sándor, a magyar küldöttség tagja. hangsúlyozta, hogy az ensz-fejlesztési programja részéről magyarországnak nyújtott támogatást értékesnek, az ennek igénybevételével kifejtett tevékenységet eredményesnek tartjuk./mti/

r ó m a : bombamerénylet

pokolgép robbant csütörtökön éjjel előtt a török légitársaság római irodájának bejáratánál. az épületben jelentékeny anyagi kár keletkezett, a detonáció ereje betörte a környező házak ablakait. a merénylet elkövetői egyelőre ismeretlenek./ap/

--

kk.13. egyesült államok - iran - 2.

b-sg/ra ml kd

w a s h i n g t o n , t e h e r á n , 1979.

november 9. /mti/

az egyesült államok teheráni nagykövetségén hatvan amerikai tust hatodik napja fogva tartó iráni diákok péntekre nagy tömegtüntetést terveznek a nagykövetség épületének környékén.

/folyt.köv./

8.45/ra *uk*

-11-

kk.13. / egyesült államok - ... folyt./ra

ezzel egyidőben a pfsz több képviselője hangoztatta, hogy a szervezet jelenleg nem kíván közvetítő szerepet vállalni az amerikai tuzok érdekében, hani el hasszán, a pfsz teheráni irodavezetője és hatem husszaini, a szervezet washingtoni szóvivője egyaránt kijelentette, hogy a pfsz-nek a napokban teheránba küldött képviselője, szajed szajel /abu valid/ csupán emberiességi okokból tájékozik, s ezekből találkozott khomeini ajatollahal is.

az egyesült államokban tanuló iráni diákok szövetsége támogatásáról biztosította hazai társait, az összeapások elkerülésére carter elnök megtiltott mindenféle iránnal kapcsolatos tüntetést washingtonban, az amerikai kormány közben mind nehezebb helyzetbe kerül „tétlensége” miatt, csütörtök délután brzezinski nemzetbiztonsági főtanácsadó személyesen próbálta megnyugtatni amerikai fiatalok egy csoportját, a fiatalok a fehér ház előtt vonultak fel, amerikai beavatkozást követelve.

a kormány egyelőre leállította az iránba irányuló katonai szállításokat, eddig hetente egy repülőgép vitt iránba előre kifizetett tartalék-alkatrészeket az egyesült államokból.
/upi, reuter, afp, ap/

-. -

kk.14. a hosszú élet titkát keresik

it/ra kd m o s z k v a , 1979. november 9.

fazekas judit, az mti tudósítója jelenti:

hipokratész óta kétszáznál több elmélet született az öregedésről, a tudomány azonban csak napjainkban kezdi feltárni e folyamat mechanizmusának titkait, megoldani az élet meghosszabbításának problémáját. a szovjetunióban a kutatások hosszútávú - az 1978-1990-es évekre vonatkozó - összehangolt tudományos program alapján folynak, számos intézmény részvételével.

a szovjetunióban több területet ismerünk, melynek lakosai viszonylag nagy számban érik el, illetve élik túl a száz évet. a szovjet tudományos akadémia kijevi gerontológiai intézetének munkatársai a közelmúltban felmérést végeztek 40.000 hosszúéletűről, s érdekes megállapításokra jutottak, adataik szerint a száz évesnél is idősebb emberek túlnyomó többsége vidéken él, rendezett családi körülmények között, foglalkozásukat érdeklődésüknek megfelelően választották és ma is szeretik, alig fogyasztanak alkoholt és általában nem, vagy csak mérsékeltén dohányoznak. a közhiedelemmel ellentétben viszont igen kevés - 8.4 százalék - közöttük a vegetáriánus, étkezésük általában sokoldalú.

/folyt.köv./
9.25/ra *ll*

-12-

kk.14. / a hosszú élet ... folyt./ra

a kijevi intézetben, s a szovjetunió más, e területtel foglalkozó intézményeiben nem egyszerűen az élet meghosszabbításának lehetőségeit kutatják, hanem az élet aktív, hasznos tevékenységre alkalmas szakaszának meghosszabbításán dolgoznak. az ukrán tudósok felfedeztek néhány fehérjevegyületet, amelyek fékezik a szervezet öregedésével járó kedvezőtlen folyamatokat. kutatásaik során feltártak néhányat a szervezet azon „egységei”, közül, amelyekre lehet és kell hatni az öregedés lelassítása érdekében. állatkísérletek során figyelemreméltó eredményeket értek el: a megfelelő helyen és megfelelő anyagokkal kezelt kísérleti állatok élete átlagosan 30 százalékkal hosszabbodott meg, az embereken végzendő kísérletekhez azonban még alapos előkészületekre van szükség, s az esetleges eredményekre évtizedeket kell várni. ezért a szakemberek ennél perspektivikusabbnak tartanak két másik kutatási területet: a stresszhatások és a genetikai tényezők kutatását.

a stresszhatások kutatása során ugyancsak érdekes következtetésekre jutottak a kijevi szakemberek. a kísérleti állatokat három csoportra osztották fel: az első csoport számára megteremtették a lehető legideálisabb körülményeket, a második csoport tagjait időnként mérsékelt stresszhatásoknak tették ki, a harmadik csoportot viszont a legszélsőségesebb hatások érték. bebizonyosodott, hogy a második csoport tagjai éltek a legtovább. kiterjedt felmérések segítségével meg lehet vizsgálni, hogy ez az eredmény az emberre is érvényes-e.

a kijevi gerontológusok szerint valószínűleg az öregedés folyamatát befolyásoló genetikai tényezők kutatásával lehet a legnagyobb sikereket elérni. a kutatók feltételezik, hogy az életkor előrehaladtával a szervezet olyan génjei is „bekapcsolódnak”, működésbe lépnek, amelyeknek fiatalabb korban nincs semmi szerepük. ezért legfontosabb feladatuknak e gének felkutatását és befolyásolását tekintik.

-. -

kk.16. leszerelés - nyugati ellenjavaslatok

or/ra bj b o n n , 1979. november 9.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

nyugatnémet-amerikai megállapodás született a nato leszerelési ellenjavaslatával kapcsolatban. a bonni kormányhoz közel álló, jólétesült források szerint az északatlanti tömb tagországai támogatják a háromszakaszos tervet, amelyet a nyugati szövetség válaszában szán a szovjet javaslatokra.

/folyt.köv./

10.10ra *ll*

-13-

kk.16. / Leszerelés - ... folyt./ra

az egyesült államok - amely a terv értelmében a nyugati államok nevében tárgyalna a szovjetunióval - finomított formában - ultimátumot állít: a szovjet fél szerelje le Európában valamennyi rakétáját, mert ellenkező esetben a nato nyugat-Európában 108 pershing-2 rakétát és 464 nukleáris robbanófejekkel ellátott cirkáló szárnyas rakétát szerel fel. ezek gyártásának megkezdéséről gyakorlati, állomásoztatásáról elvi döntés születik a decemberi nato-csúcson. a kérdést nyugati elképzelés szerint a szovjet és az amerikai fél a salt-iii forduló keretében vitatná meg.

ezzel párhuzamosan a nato-országok „leszerelési ellenoffenzívát”, indítanak bécsben a haderőcsökkentési tárgyalásokon is. az nszk-nak sikerült elfogadtatnia szövetségeseivel javaslatát, amely egyelőre „jégre tenné”, a megállapodást hátráltató adatvitát és első lépésként kisebb arányú, de nem kiegyensúlyozott létszámcsökkentést irányozna elő az egyesült államok és a szovjetunió európai csapatainak körében. a bonni elképzelés azonban több, mint kétszer annyi szovjet katona visszavonását követeli az amerikai létszámcsökkentéshez képest. az első, gyorsított lépést több kiegészítő és részmegállapodás, valamint nyilatkozat kísérmé, amely nyitva hagyná az utat a bécsi tárgyalások tulajdonképpeni célját képező átfogó létszámcsökkentés előtt. bonni megfigyelők ezzel kapcsolatban arra utalnak, hogy mind washingtonnak, mind bonnának belpolitikai érdeke fűződnek egy első haderőcsökkentési lépéshez - még a két országban jövő ősszel sorra kerülő választások előtt.

jólértesült nyugatnémet források szerint leonyid brezsnyevnek a katonai bizalomépítő intézkedésekkel foglalkozó új javaslatát a nyugati szövetség úgy fogja elfogadni, hogy egyben „kiegészítő” indítványokat, tesz majd. a kérdéskört és egy francia javaslatot, amelynek célja egy európai leszerelési konferencia összehívása - a madridi találkozó után, azonos résztvevői körben kívánják a nyugati államok megvitatni a szocialista országokkal.

az nszk politikai köreiből ezzel kapcsolatban utalnak arra, hogy az új szovjet javaslatok lépéskényszerbe hozták a nato-t. a salt-iii-mal, a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokkal és a madridi találkozóval foglalkozó hármas csomagterv elemei azonban kiegyensúlyozatlanok. a nato-n belül a „leszerelési offenzíva”, újból felveti a kérdést - elsősorban a kisebb tagországok vezetői körében: washington és bonn meghatározó szerepe nem hozzá-é hátrányos helyzetbe, nem rekeszti-e ki e létfontosságú folyamatokból azokat a nyugat-európai partnereket, amelyeknek földrajzi helyzetüknél fogva létérdekük fűződik a katonai enyhülés továbbfejlesztéséhez.

10.15/ra

-14-

kk.15. ibériai hírek

b-sg/fm/ra kd

1979. november 9. /mti/

l i s s z a b o n

elsősorban a gazdaság gondjaival foglalkozik a portugál szocialista párt kormányprogramja, amelyet mario soares főtitkár ismertetett a sajtó képviselőivel csütörtökön. a kormányprogramot a párt a december 2-i általános választásokra készítette elő.

a portugál szocialista párt szerint a beruházások és az export nagyarányú támogatásával, valamint a belső fogyasztás növelésével kell harcolni az ország súlyos gazdasági nehézségei ellen. a párt úgy véli, hogy növelni kellene a reálbéreket a jövedelemadó csökkentése révén. a mezőgazdaságban a párt „komoly alternatívát”, javasol alentejo körzet számára azért, hogy véget vethessenek a földreform körüli huzavona miatt keletkezett feszültségnek.

külpolitikai téren egy szocialista párti kormány többet tenne portugália közösipiaci csatlakozásáért, és megerősítené az ország kapcsolatait volt afrikai gyarmataival, az arab országokkal és latin-amerikával - helyezi kilátásba a dokumentum./afp/

m a d r i d

marcelino camacho, a spanyol munkásbizottságok főtitkára, kijelentette: a dolgozók olyan új munkajogi törvényért küzdenek, amely világosan meghatározza a munkavállalók és a szakszervezetek jogait.

a spanyol parlament munkaügyi bizottsága jelenleg a „dolgozók statutumának”, - így nevezik hivatalosan a jövő spanyol munkaügyi törvényt - tervezetét vitatja meg. az új szabályzat lehetőséget ad a spanyol dolgozók franco idején törvényesített jogfosztottságának felszámolására. a törvény éppen ezért fontos harci kérdés. a munkáltatók érdekeinek hangot adó parlamenti képviselők mindent megtesznek, hogy korlátozzák a dolgozók franco halála óta kivívott jogait. kemény harc folyik a tervezett munkaügyi törvény minden egyes szakaszának tartalma körül. erre utal, hogy a parlamenti bizottságnak összesen 803 módosító indítványt nyújtottak be a tervezettel kapcsolatban.

a munkásbizottságok, a legnagyobb spanyol szakszervezeti szövetség, mindent megtesz azért, hogy a dolgozók érdekeit a törvény szavatolja. követeléseiknek legutóbb madridban 400 ezres tömeggyűlésen adtak hangot, amelyre az ország minden részéből érkeztek munkások./adn/

10.25/ra

-15-

kk.16. / Leszerelés - ... folyt./ra

az egyesült államok - amely a terv értelmében a nyugati államok nevében tárgyalna a szovjetunióval - finomított formában - ultimátumot állít: a szovjet fél szerelje le Európában valamilyen rakétáját, mert ellenkező esetben a nato nyugat-európában 108 pershing-2 rakétát és 464 nukleáris robbanófejekkel ellátott cirkáló szárnyas rakétát szerel fel. ezek gyártásának megkezdéséről gyakorlati, állomásoztatásáról elvi döntés születik a decemberi nato-csúcson. a kérdést nyugati elképzelés szerint a szovjet és az amerikai fél a salt-iii forduló keretében vitatná meg.

ezzel párhuzamosan a nato-országok „leszerelési ellenoffenzívát”, indítanak bécsben a haderőcsökkentési tárgyalásokon is. az nsz-k-nak sikerült elfogadtatnia szövetségeseivel javaslatát, amely egyelőre „jégre tenné”, a megállapodást hátráltató adatvitát és első lépésként kisebb arányú, de nem kiegyensúlyozott létszámcsökkentést irányozna elő az egyesült államok és a szovjetunió európai csapatainak körében. a bonni elképzelés azonban több, mint kétszer annyi szovjet katona visszavonását követeli az amerikai létszámcsökkentéshez képest. az első, gyorsított lépést több kiegészítő és részmegállapodás, valamint nyilatkozat kísérné, amely nyitva hagyná az utat a bécsi tárgyalások tulajdonképpeni célját képező átfogó létszámcsökkentés előtt. bonni megfigyelők ezzel kapcsolatban arra utalnak, hogy mind washingtonnak, mind bonnának belpolitikai érdeke fűződnek egy első haderőcsökkentési lépéshez - még a két országban jövő ősszel sorra kerülő választások előtt.

jólértésült nyugatnémet források szerint leonyid brezsnyevnek a katonai bizalomépítő intézkedésekkel foglalkozó új javaslatait a nyugati szövetség úgy fogja elfogadni, hogy egyben „kiegészítő” indítványokat, tesz majd. a kérdéskört és egy francia javaslatot, amelynek célja egy európai leszerelési konferencia összehívása - a madridi találkozó után, azonos résztvevői körben kívánják a nyugati államok megvitatni a szocialista országokkal.

az nsz-k politikai köreiben ezzel kapcsolatban utalnak arra, hogy az új szovjet javaslatok lépéskényszerbe hozták a nato-t. a salt-iii-mal, a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokkal és a madridi találkozóval foglalkozó hármas csomagterv elemei azonban kiegyensúlyozatlanok. a nato-n belül a „leszerelési offenzíva”, újból felveti a kérdést - elsősorban a kisebb tagországok vezetői körében: washington és bonn meghatározó szerepe nem hozzá-é hátrányos helyzetbe, nem rekeszti-e ki e létfontosságú folyamatokból azokat a nyugat-európai partnereket, amelyeknek földrajzi helyzetüknél fogva létérdekük fűződik a katonai enyhülés továbbfejlesztéséhez.

-.-

-14-

10.15/ra *de*

kk.15. ibériai hírek

b-sg/fm/ra kd

1979. november 9. /mti/

l i s s z a b o n

elsősorban a gazdaság gondjaival foglalkozik a portugál szocialista párt kormányprogramja, amelyet mario soares főtitkár ismertetett a sajtó képviselőivel csütörtökön. a kormányprogramot a párt a december 2-i általános választásokra készítette elő.

a portugál szocialista párt szerint a beruházások és az export nagyarányú támogatásával, valamint a belső fogyasztás növelésével kell harcolni az ország súlyos gazdasági nehézségei ellen. a párt úgy véli, hogy növelni kellene a reálbéreket a jövedelemadó csökkentése révén. a mezőgazdaságban a párt „komoly alternatívát”, javasol alentejo körzet számára azért, hogy véget vethessenek a föld-reform körüli huzavona miatt keletkezett feszültségnek.

külpolitikai téren egy szocialista párti kormány többet tenne portugália közöspiaci csatlakozásáért, és megerősítené az ország kapcsolatait volt afrikai gyarmataival, az arab országokkal és latin-amerikával - helyezi kilátásba a dokumentum./afp/

m a d r i d

marcelino camacho, a spanyol munkásbizottságok főtitkára, kijelentette: a dolgozók olyan új munkajogi törvényért küzdenek, amely világosan meghatározza a munkavállalók és a szakszervezetek jogait.

a spanyol parlament munkaügyi bizottsága jelenleg a „dolgozók statutumának”, - így nevezik hivatalosan a jövőben spanyol munkaügyi törvényt - tervezetét vitatja meg. az új szabályzat lehetőséget ad a spanyol dolgozók franco idején törvényesített jogfosztottságának felszámolására. a törvény éppen ezért fontos harci kérdés. a munkáltatók érdekeinek hangot adó parlamenti képviselők mindent megtesznek, hogy korlátozzák a dolgozók franco halála óta kivívott jogait. kemény harc folyik a tervezett munkaügyi törvény minden egyes szakaszának tartalma körül. erre utal, hogy a parlamenti bizottságnak összesen 803 módosító indítványt nyújtottak be a tervezettel kapcsolatban.

a munkásbizottságok, a legnagyobb spanyol szakszervezeti szövetség, mindent megtesz azért, hogy a dolgozók érdekeit a törvény szavatolja. követeléseiknek legutóbb madridban 400 ezres tömeggyűlésen adtak hangot, amelyre az ország minden részéből érkeztek munkások./adn/

-.-

-15-

10.25/ra *de*

kk.17. fkp plénum

ai/ra kd

p á r i z s , 1979. november 9./mti/

párizs elővárosában, ivryben befejezte munkáját a francia kommunista párt központi bizottságának az ifjúság helyzetével foglalkozó plenáris ülése. Charles Fiterman, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára előadói beszédében hangsúlyozta, hogy az országban a munkanélküli fiatalok száma meghaladja a kilencszázezret. A 14-25 év közötti fiatalok 9 és félmillió tömege olyan „válságnemzedéket”, képez, amelyet különösen érzékenyen érint az oktatási rendszer és a munkaviszony egész területére kiterjedő társadalmi diszkrimináció.

az igazságos, kizsákmányolástól és mindenfajta megkülönböztéstől mentés társadalomért küzdő kommunista párt harcában számít a fiatalok tömegeire - jelentette ki az előadó. Fiterman sürgette a fegyverkezési hajszát megfékezését, a háború veszélyforrásainak elhárítását, egy biztonságosabb világ megteremtését célzó konkrét leszerelési lépések megtételét.

a központi bizottság ülése határozatot fogadott el; a dokumentum felszólítja franciaország ifjúságát, hogy aktívan vegyen részt a fenti célok megvalósításáért folytatott harcban./taszsz/

-. -

kk.18. a szerkesztőségek tájékoztatására!

arafat moszkvába utazik?

ai/ra kd

b e i r u t , 1979. november 9. /afp/

az al liwa című beiruti lap értesülése szerint jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnöke moszkvába látogat, még a tuniszi, november 20-ra tervezett arab csúcstalálkozó előtt. az erre vonatkozó döntés csütörtökön este született a végrehajtó bizottság ülésén.

a lap úgy tudja, hogy arafatot moszkvai útjára elkíséri a pfsz vb öt tagja./mti/

-. -

10.30/ra

-16-

kk.19. terror belfastban

lb/ra kd

l o n d o n , 1979. november 9.

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

észak-írországban péntekre virradó éjjel agyonlőttek három embert. a belfasti gyilkosságsorozat protestáns félkatonai szervezetek bosszuhadjáratával kezdődött, amellyel két börtönőr e heti agyonlövését akarták megtorolni.

a két börtönőr agyonlövése után az unionista pártok követelték, hogy a brit hadsereg fokozza az ira üldözését, néhány protestáns fegyveres csoport pedig saját kezébe vette az igazságszolgáltatást a vérbosszu és ellenterror ismert módszerével. késő este megálltak belfast egyik katolikus negyedében egy kocsmá előtt és az első két távozó vendéget szitává lőtték az ira-t gyalázó kiáltások közepette, egy óra múlva az ira válaszul agyonlőtt egy protestáns biztonsági őrt a házában. az e heti öt gyilkosság a terror újabb kitörésének jele észak-írországban.

néhány órával előbb politikai botránnyá dagadt a bbc televízió egyik titkos észak-írországi filmriportja. egy dublini lap teleplezte, hogy a bbc stábja filmet forgatott az ira-ról carrickmore faluban, amit a riport idejére az ira fegyveresei lezártak a forgalom elől és őrszemet állítottak a falu határába, hogy riasszanak, ha brit őrszámvetés közeledne. a riportfilm bemutatta az ira fegyvereit és gyakorlatozásukat. csütörtökön az alsóházban a pártok egymással vetélkedve háborogtak a bbc „árulásán”, hogy együttműködtek az illegális ira-val. margaret thatcher miniszterelnök rendőri vizsgálatot rendelt el, a bbc pedig sietve bejelentette, hogy a körülmények tisztázásáig nem mutatja be a riportot.

-. -

kk.20. nicaragua

c-kzs/ra ml kd

m a n a g u a , 1979. november 9. /mti/

nicaragua erősíti határainak védelmét, mivel hondurasi katonai repülőgépek sorozatosan megsértik az ország légterét -, jelentette be csütörtökön daniel ortega, a nemzeti újjáépítés kormányának tagja. a nicaraguai államférfi hangoztatta, hogy a honduras területéről kiinduló támadások hátterében az amerikai egyesült államok központi hírszerző hivatala, a cia áll.

/folyt.köv./

11.40/ra

-17-

kk.20. / nicaragua ... folyt./ra

daniel ortega rámutatott, hogy a két ország kapcsolatainak megromlásáért a felelősség kizárólag honduras kormányát és az ottani hadsereg egyes csoportjait terheli. végezetül közölte: a nicaraguai kormány kész párbeszédet kezdeni hondurassal a kapcsolatok rendezéséről, ha honduras véget vet nicaragua elleni támadásainak.

a nicaraguai kormány csütörtökön nem kívánatos személynek nyilvánította honduras managuai katonai attaséját, aki - a hivatalos közlés szerint - felforgató tevékenységet folytatott. /efe,prensa latina,afp/

-. -

kk.21. karavankak -alagut

sz/ra kd b e c s ,1979. november 9. /mti/

pénteken reggel osztrák és jugoszláv területen rendezett ünnepségekkel megkezdődött a két ország határán húzódó karavankak hegység alatt tervezett közúti alagút építése. az ünnepségeken jelen voltak a kormányfők, dr. bruno kreisky és veszelin gyuranovics, a kormányok szakminiszterei, illetve a határos tartományok, karintia és szlovénia vezetői.

a nyugat és délkelet irányu rendkívül zsúfolt közúti forgalom jobb lebonyolítását célzó alagút a tervek szerint 48 hónap alatt készül el. hossza közel nyolc kilométer lesz, a költségek pedig meghaladják a 3.7 milliárd schillinget. /mti/

--- --

kk.22. római magyar filmhét

se/ra kd r ó m a ,1979. november 9. /mti/

a római magyar filmhét keretében csütörtök este kerekasztal konferenciát tartottak magyar művészek, és az olasz kultúra és az újságírás képviselőinek részvételével.

a kerekasztal konferencián jancsó miklós és gábor pál is válaszolt a kérdésekre, megjegyzésekre. a beszélgetést francesco bolzoni vezette. utána a római magyar akadémián fogadást adtak a magyar küldöttség tiszteletére. a fogadáson résztvett számos római magyar, egykori honfitárs is.

/folyt.köv./

12.05/ra *ld*

-18-

kk.22. / római ... folyt./ra

a magyar filmhét eseménysorozata szombatig tart. a római planetario filmszínházban péntek este az „olyan mint otthon,, szombaton pedig a „veri az ördög a feleségét,, című filmeket vetítik. ezzel egyidejűleg folytatódnak a vetítések az olasz kortárs képzőművészeti galéria filmklubjában is. a galériában tablós fotókiállítás mutatja be a magyar film történetét.

-. -

kk.23. rövid hírek

b-sg/fm/ra kd

1979. november 9. /mti/

w a s h i n g t o n : költségvetés

csütörtökön 205 szavazattal 190 ellenében az amerikai képviselőház is jóváhagyta az egyesült államok 1979. október 1-től 1980. szeptember 30-ig tartó költségvetését, 547,6 milliárd dolláros összegben. a demokrata párti képviselők többsége igennel, a republikánus pártiak mind nemmel szavaztak. ezzel azonban a költségvetés törvénybe iktatására irányuló eljárás még nem ért véget, noha a költségvetési év már elkezdődött. a képviselők ugyanis a költségvetést visszaküldték a szenátusnak, mert nem értenek egyet azzal a tervvel, hogy néhány bizottság csökkentse 3,6 milliárd dollárral a már korábban elfogadott törvényjavaslatok volumenét. a szenátusnak most lehetősége van arra, hogy beadja a derekát és véglegesen jóváhagyja a tervezetet, vagy a probléma áthidalására újabb tanácskozást kérjen a képviselőkkel. /upi/

h e l s i n k i : atomenergia

a finn parlament csütörtökön tulnyomó többséggel arra szavazott, hogy tovább kell fejleszteni az atomerőműveket finnországban. az atomenergia fokozott hasznosítás^{ellen} csak a szavazás kikényszerítői, három kis jobboldali párt képviselői voksoltak. a szavazatarány 137:27 volt. finnországban jelenleg négy atomerőmű van. kettő már működik, másik kettőnek az építését most fejezik be. az atomerőművek az ország energia-szükségletének hat százalékát fedezik. /ap/

m a n i l a : iskolatűz

legkevesebb 110 öt és tíz év közötti gyerek szenvedett égési sérüléseket és végtagtöréseket, amikor a fülöp-szigetek fővárosának, manilának egyik külvárosában kigyulladt egy iskola. a jórészt fából készült épületben 200 kisdíák tartózkodott és soknak közülük kezel-lába tört, amikor az emeleti ablakokból kiugorva menekültek a tűz elől. az iskolának nem volt vészki-járata. a fülöp-szigetek hivatalos hírügynökségének közleménye szerint a tűz oka egyelőre ismeretlen. /ap/

/folyt.köv./

12.10/ra

-19-

Ti

kk.23. / rövid hírek ... folyt./ra

t i t o g r a d : ujjabb földrengések

a titogradi szeizmológiai intézet műszerei péntekre virradóra 10 földrengést jeleztek a orngorai tengermelléken, uljcin közép ponttal. a rengések közül a legerősebb a mercalli-skála szerint 5.5 fokos volt. az ujjabb földmozgások következményeiről még nem érkezett jelentés./mti/

-. -

kk.24 egyenlítői guinea

leh/ra bj m a d r i d , 1979. november 9. /mti/

a diario de las palmas című, a kanári szigeteken megjelenő napilap csütörtöki száma olyan - mindeztideig meg nem cáfolt - értesülést közölt, hogy a spanyol kormány a közeljövőben a spanyol légió két századát egyenlítői guineába szándékozik küldeni, hogy „garantálják a jelenlegi politikai folyamatot az azt megingatni kívánó esetleges csoportokkal szemben.” a lap értesülése szerint a két század 600 katonáját fuerteventura szigetről a spanyol légierő hercules típusu szállítórepülőgépeivel juttatják el egyenlítői guineába. a két század négy hónapig maradna ott, s ekkor másik két század váltaná fel./lehel/

-. -

kk.25. unicef - vietnam - kambodzsa

zi/ra bj h a n o i , 1979. november 9.

zalai istván, az mti tudósítója jelenti:

vietnam és az ensz [redacted] gyermeksegélyezési [redacted] alapja. az unicef kapcsolatainak további erősítéséről tanácskozott pham van dong vietnami kormányfő és henry labouisse, az unicef végrehajtó irodájának igazgatója. a vszk miniszterelnöke fogadta az ensz-szervezet hanoiban tartózkodó vezetőjét, s további szoros együttműködés mellett foglalt állást.

/folyt.köv./

13.40/ra

-20-

Fi

kk.25. / unicef - ... folyt./ra

korábbi bangkoki értesülések szerint az unicef vezetőjének hanoi látogatásán a megtárgyalandó témák között szerepelt a kambodzsai segélyek szállításához való vietnami hozzájárulás is. az unicef, a nemzetközi vöröskeresztrel együtt közös segélyakciót bonyolít le kambodzsában, s megbízottai tartósan állomásoznak phnom penh-ben. jacques deaumont, az unicef külgyi főképviselője, aki kisebb megszakításokkal két hónapot töltött phnom penhben, kijelentette, hogy a fejlemények biztatóak, s nagyra értékelték a kambodzsai hatóságok segélyfogadó és elosztó munkáját. azt mondta, hogy amikor először phnom penh-be érkezett, a város teljesen kihalt volt, nem volt áram, víz, telefon, nem működtek a gyárak. „megítélésem szerint nagyon sok változás történt. működnek a kórházak és rendelőintézetek is, - mondta, s példaként hozta fel kompong chnang tartományi székhelyet, ahol egyetlen orvos 25 embert kezel, ki ápolónak, hogy 800 beteget láthassanak el. [redacted] szerint mindössze 50 orvos élte túl a pol pot-rezsimet, s nekik négy millió embert kell szolgálniuk. beszámolt arról is, hogy fokozatosan javulnak a szállítási lehetőségek, kompong som kikötőjéből már napi ezer tonna rizst tudnak továbbítani, s az élelmiszerek szétosztása folyik. elmondta, hogy mekkora segítséget nyújtanak a szocialista országok. szerinte egyedül a szovjetunió 85 millió dollár értékben adott segélyt eddig. biztatónak nevezte, hogy a gyermekek élelmiszer fejadagja augusztus óta megduplázódott és jelenleg 300 gramm./mti/

-. -

/feltételezése

kk.26. külpolitikai híreink jegyzéke november 9-én, 14.00 óráig:

ra pk

1979. november 9. /mti/

1. várható
2. heti várható /szerk.táj./
3. éhes börtönlakó
4. egyesült államok - irán
5. salt - amerikai szenátus
6. két hír romániából
7. japán kormány
8. kina és az enyhülés
9. dán kp - évforduló
10. fogyókúra, vagy „koptatás,?”
11. bolívia
12. rövid hírek
kuwait: ho jing
peking: spanyol ujságírók
new york: magyar felszólalás
róma: bombamerénylet
13. egyesült államok - irán - 2.

/folyt.köv./

13.55/ra

-21-

Fi

kk.26. / külpolitikai ... folyt./ra

14. a hosszú élet titkát keresik
15. ibériai hírek
16. leszfelérés - nyugati ellenjavaslatok
17. fkp plénum
18. arafat moszkvába utazik? /szerk.táj./
19. terror Belfastban
20. nicaragua
21. karavánok - alagut
22. római magyar filmhét
23. rövid hírek
    washington: költségvetés
    helsinki: atomenergia
    manila: iskolatűz
    titograd: újabb földrengések
24. egyenlítői guinea
25. unicef - vietnam-kambodzsa
26. hírjegyzék
/mti/

--

kk.27. thaiföldi-laoszi

zi/ra bj   h a n o i ,1979. november 9.

    zalai istván, az mti tudósítója jelenti:

    bangkokban magasszintű thaiföldi-laoszi kormányközi tárgyalásokat tartanak. a laoszi kormányküldöttség vezetője sisavat keobounphanh, a miniszterelnökségi miniszter a tanácskozási célját a két ország baráti kapcsolatai erősítésében jelölte meg. a laoszi küldöttség tagja a belügyminiszter is. a delegációt fogadta upadit pacsarijangkun, a thaiföldi diplomácia vezetője, s azt mondta, hogy „a két ország viszonyában nincs zavaró elem, a kapcsolatok jól fejlődnek,,.

    a kormányközi megbeszéléseken szó van a két ország határmenti körzeteinek biztonságáról, a határtartományok együttműködéséről. az év elején lezajlott laoszi-thaiföldi kormányfői tárgyalásokon határozták úgy, hogy a mekong-folyóból, amely hosszú szakaszon a két ország határa, legyen a béke folyója. azóta rendszeressé váltak a határtartományok küldöttségeinek kölcsönös látogatásai, s a laoszi-thaiföldi viszonyt a jelek szerint nem érintették a térség fejleményei, így az sem, hogy bangkoknak rosszabbodtak a kapcsolatai a laossal szorosán együttműködő vietnammal.

    laosz és thaiföld kapcsolataiban legfeljebb az minősülhet zavaró tényezőnek, hogy kina megkísérli felhasználni, összegyűjteni a vientianei népi hatalom ellenségeit, akik thaiföldre menekültek. a közelmúltban kínai küldöttség járt thaiföldön és a laoszi emigránsok táborában kínába áttelepülésre toborzott embereket. vientianban nagyra értékelik a thaifölddel való rendezett, fejlődő kapcsolatokat, s biznak benne, hogy bangkok nem kíván engedni harmadik országnak, nevezetesen kina nyomásának. /

--
-22-

14.00/ra

kk.29. a nato döntése előtt

pd/ra bj   b r ü s s z e l ,1979. november 9.

    polgár dénes, az mti tudósítója jelenti:

    november 13-án és 14-én, kedden és szerdán összeül hágában a nato nukleáris tervező csoportja. ez a csoport, amely az észak-atlanti szövetség legfőbb tanácsadó szerve a nukleáris stratégia ügyében, hét tagból áll. ezuttal azonban, tekintettel a napirend fontosságára, tizenegy hadügyminiszter találkozik a holland fővárosban. csupán franciaország, portugália, luxemburg és izland hadügyminisztere nem lesz jelen.

    a nukleáris tervező csoport egy két részből álló jelentést vizsgál meg. az egyik rész a nyugat-európában elhelyezendő új, modern nukleáris fegyverek kérdésével foglalkozik, a másik azt a javaslatot tartalmazza, amelyet a fegyverzetek korlátozásának ügyében a szovjetunió elé kívánnak terjeszteni. a két részt egy okmányba foglalták össze, amelyet „koordinált döntési dokumentumnak,, neveztek el. nato-körökben hangsúlyozzák, hogy hágában csupán megvizsgálják a dokumentumot, mert a formális döntést a decemberi miniszteri konferenciának kell meghoznia.

    a miniszteri konferenciákon a hadügyminiszterek és a külügyminiszterek külön-külön szoktak ülésezni. a brüsszeli nato-főhadiszálláson azonban olyan hírek terjedtek el, hogy ezuttal a határozatot együttes ülésen jelentik be. ezzel az észak-atlanti szövetség azt szeretné kifejezésre juttatni, hogy „nato egyformán érdekelt a „védelemben,, és az enyhülésben. a valódi ok természetesen az, hogy megnyugtassák a nyugat-európai közvéleményt, amely mind határozottabban kezdi kinyilvánítani ellenkezését a nato új fegyverkezési terveivel szemben.

    a nyugat-európai hangulat láttán a washingtoni kormány nagy nyomást fejt ki európai szövetségeseire a nukleáris „modernizálási,, terv elfogadása érdekében. david aaron, az amerikai nemzetbiztonsági tanács helyettes vezetője, tizenöt napon belül kétszer járt brüsszelben, hogy egyes kormányok vonakodását lefűzdje. ez azonban csak részben sikerült. jól példázza ezt a holland parlament kétnapos vitája, amelynek végén kiderült, hogy a kormánykoalíciónak csupán egyetlen pártja, a liberális párt támogatta valójában az új nukleáris fegyverek hollandiába telepítését. bár a parlament elutasította a munkapártnak azt a javaslatát, hogy a nato csupán 1981-ben hozzon döntést az új fegyverek ügyében, willem scholten hadügyminiszternek meg kellett ígérnie, hogy igyekezni fog meggyőzni nato-kolleegáit: az új fegyverek telepítését a szovjetunióval folytatandó tárgyalások eredményétől tegyék függővé.

/folyt.köv./

14.10!ra

-23-

Fi

kk.29. / a nato ... 2. folyt./ra

... az ellenkezés azonban nem csak hollandiában mutatkozik meg, belgiumban a legszélsőségesebb flamand nacionalista párt, a ... elnöke csütörtökön nyilvánosan követelte a nato-terv elejtését. pénteken a la cite című napilap, a keresztényszocialista párt egyik orgánuma, egyebek között azt írta: „fel kell vetni a kérdést, vajon a szovjet rakéták nagyobb veszélyt jelentenek-e nyugat-európára, mint a 7 ezer nato nukleáris robbanófej a szovjetunióra? nem hiábavaló-e folyton „kiegyenlítést keresni, az ellenfél fegyvereire? nem azt diktálja-e a bölcsesség, hogy megálljunk azon a ponton, ahol most vagyunk? nem nagyobb veszély-e a fegyverkezési hajszára, mint az a veszély, amelyről most annyit prédikálnak nyugaton? „népi unió

a jövő heti hágai hadügyminiszteri összejövetelen - mint nato-körökben hangoztatják -, nemcsak a szakértők által készített dokumentumot vizsgálják meg, hanem a résztvevők beszámolnak az országaikban jelentkező politikai problémákról is, amelyek a nato-tervvel kapcsolatosak. nyilvánvalóan ezekkel a problémákkal kapcsolatos, hogy - ugyancsak nato-körökből származó értesülés szerint - az usa formálisan betérjeszti azt a javaslatot, amelynek értelmében ezer nukleáris robbanófejet visszavonnának nyugat-európából, ha a miniszteri konferencia „pozitív, döntést hoz az új fegyverekről. ez a javaslat is mutatja - mondják a brüsszeli nato-központban - hogy nincs szó a nukleáris fegyverek számának növeléséről, csupán „modernizálásokról,,.

ez az érvelés természetesen nagyon átlátszó, ha sor kerül a pershing-2 rakéták és a szárnyasrakéták nyugat-európában való elhelyezésére, ezzel a jelenlegi nukleáris egyensúly felborul, ezt négyesemközti beszélgetések során minden nato-szakértő elismeri. e beszélgetések alkalmával azonban állandóan azt lehet hallani, hogy a tervezett határozat nem is katonai, hanem politikai jellegű: a szovjetunióval majdan folytatandó fegyverzetkorlátozási tárgyalások akkor vezethetnek sikerre, ha a nato kezében megfelelő ütőkártyák vannak. /csak

/folyt.köv./

14.20/ra

-24-

Fi

kk.29. / a nato ... 2. folyt./ra

várható, hogy a nato-propagandának ez a vonala a decemberi miniszteri konferenciáig mind gyakrabban lesz olvasható és hallható. „ha a nato megfelelő határozatot hoz, négy év áll rendelkezésre a szovjetunióval folytatandó tárgyalásokra, s ha azok sikerre vezetnek, nem is fog sor kerülni az új nukleáris fegyverek szolgálatba állítására,, - hangzik egyre sűrűbben. a jelek azonban azt mutatják, hogy a felelősségnek a szovjetunióra történő áthárítása a nyugat-európai közvéleményt nem téveszti meg. s kérdéses, vajon a felelős nyugat-európai politikusok is hisznek-e abban, hogy a szovjetuniót meg lehet félemlíteni?

brüsszelben senki sem kételkedik abban, hogy a nato nukleáris tervező csoportja elfogadásra fogja ajánlani a koordinált döntési dokumentumot, amely az új nukleáris fegyverek bevezetését összekapcsolja a szovjetunióval teendő tárgyalási indítvánnyal. a decemberi miniszteri konferencia ennek a javaslatnak alapján folytatja majd vitáját. s bár a megőrzendő határozattal kapcsolatban nem lehet illúziókat táplálni, bizonyos, hogy a decemberi vita érdekes lesz.

--

kk.28. rhodesia

lb/p bj

London, 1979. november 9.

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

kenneth kaunda zambiai elnök a kiszivárgott hírek szerint jelentős módosításokat sürgetett a brit kormánytól rhodesiai rendezési tervében, hogy az elfogadható legyen a hazafias front és az afrikai frontállamok számára. kaunda csütörtökön megbeszélést tartott londonban margaret thatcher miniszterelnökkel és lord carrington külügyminiszterrel, james callaghammal, az ellenzéki munkáspárt vezérével, joshua nkomoval és robert mugabevel, a hazafias front társelnökeivel, és shridath ramphallal, a nemzetközösség főtitkárával.

kaunda a kiszivárgott hírek szerint sürgette a kormányt, hogy az átmeneti időszak alatt vonja be a nemzetközösség békefenntartó erőit a tüzszünet szavatolásába, a szembenálló rhodesiai hadseregek szétválasztásába. ezenkívül azzal érvelt, hogy tisztességes választások előkészítéséhez nem elég két hónap, hiszen az otthon betiltott és külföldre kényszerített hazafias frontnak a menekültek ezreivel együtt haza kell térnie, ki kell építenie politikai szervezetét. a zambiai elnök erősen kifogásolta a szankciók egy részének jövő heti feloldását is.

/folyt.köv./
14.44/p

-25-

Fi

kk.28./rhodesia....folyt/p

thatcher asszony pénteken újból találkozik kaunda elnökkel és délután ülést tart a lancaster-palotában a rhodesiai konferencia is. lord carrington reméli, hogy a hazafias front most már feladja ellenállása jó részét és egy-két módosító kompromisszum árán közeledik a brit terv elfogadásához.

a parlamentben callaghan munkáspárti vezér hirtelen kiegyezett a kormánnyal. közölte, hogy ha a kormány nem akarja egyetlen maratoni ülésén második és harmadik olvasásban is jóváhagyni a dél-rhodesia törvényt, az ellenzék nem akadályozza becikkelyezését már a rendezési konferencia sikeres befejezése előtt. callaghan ezzel hétfőig hagyott időt a konferenciának, hogy meg egyezsre jusson és feladta a munkáspárt elvi ellenvetését azzal szemben, hogy a kormány kitöltetlen csekket kapjon a rhodesiai alkotmány kihirdetésére és kormányzó kiküldésére, a hazafias front beleegyezésétől és így a háboru befejezésétől függetlenül. a munkáspárti baloldal nem titkolta ellenérzését ezzel a megalkuvással szemben és folytatni akarja az ellenállást az alsóházban a törvény elhalasztásáért.

-. -

kk. 30. egyesült államok - eurorakéták

bps ék ch pk new y o r k, 1979. november 9./mti/

amerikai társadalmi szervezetek széleskörű kampányt indítottak, tiltakozásul az ellen, hogy washington újabb közep-hatótávolságu rakétafegyverek befogadására próbálja rávenni nyugat-európai nato partnereit.

bizottságának

a társadalmi haladásért küzdő amerikaiak felhívására több ezer levelet irtak a fehér háznak és az amerikai szenátusnak, követelve, hogy az egyesült államok ne telepítsen pershing-2 rakétákat és szárnyasrakétákat nyugat-európában. az egyesült államoknak az a döntése, amelynek célja rábírní nyugat-európai partnereit arra, hogy egyezzenek bele a nukleáris fegyverek új nemzedékének kifejlesztésébe, a fegyverkezési hajsza újabb fordulójával fenyeget, miközben - mutatnak rá a fehér házhoz intézett levelek - a szovjetunió a rakétafegyverek kölcsönös csökkentéséről folytatandó tárgyalásokra tesz javaslatokat.

/folyt. köv./
15.15./ch

-26-

Fi

kk. 30. /egyesült államok - ... folyt./ ch

„a salt-2 szerződés a helyes irányban tett lépés, amelynek logikus következménye az új típusu nukleáris fegyverekről való lemondás.

a bizottság által szervezett kampány részvevői felemelik szavukat leonyid brezsnyev javaslatai mellett. ~~ez~~ előirányozta, hogy haladéktalanul tárgyalóasztalhoz kell ülni a közep-hatótávolságu rakétafegyverek korlátozása érdekében.

az új kül- és katonapolitikáért küzdő koalíció elnevezésű társadalmi szervezet tiltakozását fejezte ki washington veszélyes tervei ellen, amelyek arra irányulnak, hogy az európai földrészen fokozzák a fegyverkezési hajszt. /taszsz/

-. -

kk. 31. közel-kelet

c bl ml ch pk

1979. november 9./mti/

n e w y o r k

haszem nuszeiben, jordánia állandó ensz képviselője, kurt waldheim ensz-főtikárhoz pénteken eljuttatott levelében elítélte izrael földfoglaló tevékenységét.

a jordán folyó nyugati partján fekvő mezőgazdasági területek nagy részének izrael által való elkobzása és betelepítése a hágai konvenció és a polgári lakosság háboru idején való védelméről szóló egyezmény /negyedik genfi konvenció - 1949/ durva megsértése - hangsúlyozta haszem nuszeiben levelében. izrael legutóbbi döntése alapján 7 ezer hektár mezőgazdasági területet foglalnak le. ezen a területen 20 ezer palesztin él. az izraeli hatóságok célja az, hogy teljes mértékben megfosszák a helyi lakosságot létfeltételeitől - írja haszem nuszeiben levelében. /taszsz/

m e t u l l a

egy holland tiszt életét vesztette, egy katona pedig súlyosan megsebesült pénteken, amikor terepjáró autójuk aknára futott dél-libanonban, az izraeli határ közelében. az ideiglenesen libanonban állomásozó ensz-erők kötelékébe tartozó két holland katona őrszertartott tyr térségében. /reuter/
/folyt. köv./

15.30/ch

-27-

Fi

kk. 31. /közel- kelet folyt./ ch

b e i r u t

Lemondott a palesztinai nemzeti tanácsbeli tagásáról
isszam szartavi, a pfsz egyik vezető politikusa - jelentették meg-
bizható forrásból pénteken.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----
egyes megfigyelők szerint isszam szartavi októberben, ausztriai
útja során, titokban tárgyalt musztafa khalil egyiptómi minisz-
terelnökkel. mások tudni vélik, hogy a palesztin kérdés rendezésé-
nek módzataiban nézeteltérés volt szartavi és arafat között.
egyébként szartavi annak idején résztvevett a kreisky - arafat
találkozó előkészítésben. /upi, afp/

kk. 32. rövid hírek

mi ps ch pk

1979. november 9./mti/

l i p c s e: szabó zoltán

szabó zoltánt, a magyar tudományos akadémia rendes tagját,
a lipcsei szász tudományos akadémia kültagjává választotta. az
erről szóló oklevelet a lipcsei egyetemen adták át a professzor-
nak. /mti/

b é c s : neonácizmus

az osztrák demokratikus erők, köztük az osztrák kommunista
párt, kampányt indítottak, tiltakozásul az ellen, hogy a neonácik
fokozzák tevékenységüket felső ausztriában. linzben és felső
ausztria más nagyvárosaiban az antifasiszta bizott-
ság szervezésében nagyületeken követelik, hogy tiltsák be az uj-
náci osztrák nemzetdemokrata pártot és más félfasiszta csoportokat.
a kampány részvevői levelet intéztek erwin lanc osztrák belügymi-
nisterhez, hangsúlyozva, hogy a náci csoportok és szövetségek
propagandája homlokegyenest ellentmond az ausztria függetlenségét
helyreállító államszerződés fő határozatainak. /taszsz/

15.45/ch

Fi

kk. 33. kambodzsza - ensz

zi ch pi

h a n o i, 1979. november 9.

zalai istván, az mti tudósítója jelenti:

nincs semmiféle „kambodzsai probléma”, csak kina-
amerikai bátorítást élvező - nagyhatalmi politikája, mely veszélyez-
teti kambodzsza függetlenségét - jelentette ki chea soth, a
kambodzsai népköztársaság hanoi nagykövete. a diplomata pénteken saj-
tóértekezletet tartott és azon - egy kérdésre válaszolva - foglal-
kozott az ensz-közgyűlés várhatóan hétfőn kezdődő ugynevezett kam-
bodzsai vitájával, amelyre az asean-országok javaslata alapján
kerül sor.
az asean-országok, japánnal és más országokkal együtt, olyan hatá-
rozati javaslatot akarnak előterjeszteni, amely a kambodzsában
levő vietnami csapatok kivonására és valamiféle politikai megol-
dásra szólítana fel. chea soth a vietnami csapatok kambodzsai
jelenlétével kapcsolatban megismételte a hanoi és phnom penh-i
álláspontot, azt, hogy „ez a két ország ügye, s erről csak is
a két fél határozhat”, hozzátette, hogy a népi forradalmi tanács
ellenőrzi az egész országot. „ugyan a thaiföldi határ környékén
még tevékenykednek a pol pot-klikk maradványai, de - nagyobb
összeecsapások nélkül - ezeket felszámoljuk, hogy garantáljuk a nép
biztonságát”, - jelentette ki, ebből kiindulva megerősítette,
hogy „bármiféle ensz-vita a kambodzsai népköztársaság képvise-
lőjének jelenléte nélkül, s bármiféle határozat, amelyet ilyen
tanácskozáson fogadnak el, érvénytelen.”

a nemzetközi segélyekről szólva elmondta, hogy a szovjetunió
eddig 159 ezer tonna, vietnam 12 ezer tonna élelmiszersegélyt adott
kambodzsának, s több ezer tonna a többi szocialista országokból ér-
kezett segély. emellett 2000 tonna érkezett a különböző nemzetközi
szervezetektől. kijelentette, hogy üdvözlnek minden politikai
mentes segítséget, s elégedetten szólt arról, hogy 210 millió
lásos segélyfelajánlás hangzott el a múlt hétfőn new york-ban
rendezett nemzetközi konferencián. hozzátette azonban, hogy „még
ez sem elégítheti ki a pol pot-rezsim okozta sebek begyógyításához
szükséges igényeket”, /feltételektől

visszatartotta azokat a nyugati állításokat, amelyek szerint
a segélynyújtás fő problémája, hogy kambodzsza nem tudja fogadni
azt, kijelentette, hogy „ez az érvelés a szárazföldön thaiföldről
történő segélynyújtást célzó javaslat alátámasztására szolgál”,
azt mondta, hogy ennek sokkal nagyobb technikai nehézségei lennének,
mint a hajón vagy légiúton történő szállításnak. közölte, hogy
kompong som kikötője havonta 30 ezer tonnát tud fogadni, s
phnom penh repülőtere alkalmas a legnagyobb szállítógépek fogadá-
sára is. emellett utalt arra a döntésre, hogy kambodzsza vietnammal
megegyezve megnyitja a mekong-folyót és phnom penh kikötőjét a
segélyek szállítására, fogadására. közölte egyébként azt is,
hogy henry labouisse, az unicef végrehajtó irodájának ügyvezető
igazgatója hanoi előtt phnom penh-ben is járt, s hozzátette:
„tudomásom szerint elégedett volt a népi forradalmi tanács és
az ensz-szervezet képviselőinek együttműködésével.”

16.06/ch

Fi

-29-

kk. 34. egyesült államok - katonai költségvetés

b/ps/ek rj pk

1979. november 9./mti/

az amerikai kongresszus képviselőháza jóváhagyta az 1980-as pénzügyi évre szóló katonai költségvetés összegét, azt követően, hogy egy nappal korábban a szenátus is igent mondott a 141,2 milliárd dolláros rekordösszegű hadikiadásokra.

a törvényhozás két háza ilymódon eleget tett az enyhülési folyamat megakadályozására törekvő katonai körök követeléseinek, amelyek arra irányulnak, hogy az amerikai nukleáris kapacitás tövább fokozására új tipusu tömegpusztító fegyverrendszereket: elsősorban „mx”, tipusu, változtatható kilövőállású interkontinentális ballisztikus rakétákat, „trident”, tipusu tengeralattjárókat és szárnyasrakétákat gyártsanak. az amerikai hadigépezet óriási összegeket kap majd azoknak a terveknek a megvalósítására is, amelyek célja az, hogy rábíriák az egyesült államok nyugat-európai nato-partnereit: fogadjanak be területükre 600 pershing-2 rakétát.

az amerikai sajtó egyöntetű véleménye szerint a most jóváhagyott csillagászati összegű katonai kiadások megalapozzák a következő évek fokozott mértékű fegyverkezési programját. az ap hírszolgálati iroda fehér házi forrásokra hivatkozó jelentése szerint az amerikai kormány úgy döntött, hogy nagyobb számban állítanak majd elő „ddg-47”, elnevezésű, új tipusu rakétarombolókat. az előállításukhoz szükséges pénzüsszeget beiktatják az 1981-es pénzügyi év katonai költségvetésének tervezetébe is, amelyet most készítenek elő. a the washington post hírül adja, hogy az előzetes számítások szerint a katonai költségvetés 1981-ben további 15 milliárd dollárral növekszik, és így megközelelti majd a 160 milliárd dollárt. az elkövetkező években - írja a lap - átlagosan évi 5 százalékkal növekednek a katonai kiadások.
/taszzs/

--

16.15 rj

-30-

Fi

kk. 35. kaunda újabb megbeszélései

lb/rj pi

London, 1979. november 9.

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

kenneth kaunda zambiai elnök péntek délelőtt újabb kétórás megbeszélést folytatott londonban a rhodesiai rendezésről margaret thatcher brit miniszterelnökkel és lord carrington külügyminiszterrel. a tanácskozás fő témája ezúttal a tüzszünet szavatolása volt. brit részről „építő jellegűnek és hasznosnak”, nevezték az eszmecsereket.

a hazafias front képviselői szintén találkoznak kaundával. a front társelnökei közölték lord carringtonnal, hogy a rhodesia törvény elindítása a parlamentben, mielőtt még a konferencián létrejött volna a megegyezés, új és tisztázatlan helyzetet teremt. a hazafias front ezért addig nem terjeszti elő részletes választ London javaslatára, amíg kielégítő magyarázatot nem kap a külügyminisztertől a törvény jogi, alkotmányos és politikai következményeiről. időközben az is kiderült, hogy london már mással is elébevá-gott a konferencia eredményének: választási megfigyelőket kért több nemzetközösségi országtól, köztük ausztráliától és új-zéland-tól. ausztrália viszont közölte, hogy csak a konferencia sikeres befejezése esetén küldi el a kért 110 megfigyelőt zimbabwebe.

robert mugabe, a hazafias front társelnöke a bbc-nek nyilatkozva elmondotta, hogy a választások megfigyelése nem elégséges. nemzetközi békefenntartó erőket kívánnak a tüzszünet biztosítására, ha nem az ensz, akkor a nemzetközösség keretében. tavaly dr. david owen akkori brit külügyminiszter még ensz-csapatok elfogadására sürgette őket, most viszont lord carrington egyelőre hallani sem akar idegen haderőkről, legfeljebb választási megfigyelőkről. a hazafias front kitart a hathónapos átmeneti időszak követelése mellett is és reméli, hogy kaunda elnök mindkét követelésüket támogatja majd. mugabe végül rámutatott, hogy a konferencia közeli sikerének jósolása, a nemzetközi várakozás felkel-tése lord carrington taktikája az ő álláspontjuk megtörésére, a hazafias front akadályozó szinben való feltüntetésére, de ez nem fog sikerülni.

--

16.25 rj

-31-

Fi

kk. 36. karavankák /lásd : kk. 21./

már/rj pk b e l g r á d , 1979. november 9.

márkus gyula, az mti tudósítója jelenti:

megkezdődött az eddigi legnagyobb jugoszláv-osztrák közös vállalkozás, a karavankák alatt vezető alagút építése, ebből az alkalomból pénteken, a helyszínen, először jugoszláv, majd pedig osztrák oldalon, ünnepséget rendeztek, amelyen résztvett veszelin gyuranovics, a szövetségi kormány elnöke és bruno kreisky kancellár.

a 7864 méter hosszú alagút az ausztriai rosenbachot és a jugoszláviai jeszenicét köti össze.

a karavankák hegyvonulata eddig áthághatatlan akadályt képezett a nyugat- és közép európa, valamint a dél-kelet-európa, a közép- és közép-kelet között bonyolódó közúti forgalom előtt. a közlekedés kerülővel, nehezen folyt. az 1977 szeptember 15-én aláírt és tavaly november 1-én életbe lépett államközi szerződés értelmében a két szomszédos ország kötelezte magát, hogy együttesen biztosítja az alagút megépítését és karbantartását.

az alagút és kísérő létesítményei mai áron számítva 3700 millió schillingbe és 5086 millió dinárba kerülnek. a kivitelezők-ne nehéz feladat vár. a geológusok már megállapították, hogy a 3450 méteres jugoszláv szakasz építői ritka keménységű kősziklákba, vízgyűjtőkbe és metángáztelítette üregekbe fognak ütközni.

az alagút keresztmetszete 90 négyzetméter lesz. a legkorszerűbb biztonsági berendezésekkel látják el.

a kétszárú alagút első, 7.5 méter széles és 4.7 méter magas ágát a tervek szerint 1983-ban adják át rendeltetésének.

--

kk. 38. rövid hírek

b/ps/rj mp pk 1979. november 9./mti/

h e l s i n k i : finn kp-kambodzsa

a finn kp kb politikai bizottsága felhívásban fordult az ország demokratikus és békeszerető erőihöz, hogy fokozott mértékben járuljanak hozzá a kambodzsai népnek nyújtandó segítséghez, és támogassák a kambodzsai néppel vállalt szolidaritási mozgalmat.

/tassz/
/folyt.köv./
16.35 rj

-32 -

Fi

kk. 38. / rövid... 1. folyt./rj

b e l g r á d : belgrádi rádió

ötven éves a belgrádi rádió, amely a fasiszta megszállás alól felszabadult jugoszlávia központi rádióállomásaként 35 esztendeje működik. a kettős jubileum alkalmából tito köztársasági elnök levelében köszöntötte a szerkesztőséget, s az eseményről ünnepi gyűlésen emlékeztek meg. a jugoszláv rádió-előfizetők száma jelenleg megközelíti a 4,5 milliót. /mti/

--

kk. 37. jakabos ödön

olt/rj mp pk b u k a r e s t , 1979. november 9./mti/

a romániai magyar nyelvű lapok beszámolnak arról, hogy 39 éves korában hosszas betegség után elhunyt a kézdívasárhelyi jakabos ödön, a neves utazó. 1972 őszén megvalósította gyermekkori álmát: gyalog, alkalmi járművekké, hajón, tehervonaton elzarándokolt indiába, hogy csomakörösről egy marék földet vigyen a nagy tudós és utazó, körösi csoma sándor sírjára. viszontagságokkal teli gyaloglás és utazás után 1973. február 20-án ért a villám-lások otthonába, darjeelingbe, ahonnan szintén egy marék földet hozott csomakörösről: felét az öreg diófák alá helyezte, másik felét pedig a múzeumnak adta, több ezer oldalnyi feljegyzést hagyott hátra a nagy utak háromszéki megszállottja. /oltványi/

--

kk. 39. kínai határprovokációk - vietnami nyilatkozat

a/fo/ék/pk/rj pk n e w y o r k , 1979. november 9./mti/

az ensz székhelyén a közgyűlés hivatalos dokumentumaként terjesztik a vietnami külügyminisztérium sajtó- és információs osztályának memorandumát, amely felhívja a figyelmet arra, hogy kína továbbra is háborús feszültséget szít a két ország határán.

/folyt.köv./

16.40 rj

:-33-

Fi

kk. 39. /kinai határprovokációk...1. folyt./rj

a dokumentum rámutat, hogy kína újabb katonai egységeket von össze a határon, fegyverzetet és hadifelszerelést szállít oda, a határmenti körzetekben rendszeresen hadmozdulatokat hajt végre. egyre nő a kínai szárazföldi csapatok, a haditengerészet és a légierő által végrehajtott határprovokációk száma. ezzel egyidőben kína arra törekszik, hogy politikai zavargásokat keltsen vietnamban, kémeiket dob át, vizsályt szit a nemzeti kisebbségek körében.

mindemellett a pekingi vezetők továbbra is azt hangoztatják, hogy „joguk van vietnam újbóli megleckéztetésére”, és nyíltan fenyegetik a vszk-t. ez a tevékenység súlyosan veszélyezteti vietnam biztonságát és egész délkelet-ázsia békéjét - mutat rá a memorandum.
/taszsz/

--

kk. 40. brezsnyev visszhang - nyugat-berlini szept

ko/rj pi nyugat-berlin, 1979. november 9./mti/

a nyugat-berlini szocialista egységpárt vezetősége pénteken nyílt levélben fordult a város lakosságához. felhívta a nyugat-berlinieket, hogy támogassák a szovjetunió új békekezdeményezéseit, s „követeljék meg nyugat-berlin felelős politikusaitól, köntörfalazás nélkül álljanak ki az enyhülési folyamatnak a leszerelés útján való biztosítása mellett,..

„kezeljük a szovjetunió javaslatait érdemüknek megfelelő komolysággal,, - szólít fel a kommunisták nyílt levele, amely leszögezi, nyugat-berlin lakóinak fontos érdeke, hogy a nato körei időben megértsék, „korunk parancsa nem a fegyverkezés, hanem a leszerelés,.. /kocsis/

--

16.45 rj

- 34-

Fi

kk. 41. törökország kormányalakítás előtt

tj/rj pi s z ó f i a , 1979. november 9./mti/

mint már jelentettük, süleyman demirel, a török igazságpárt vezetője csütörtökön befejezte két hétig tartó politikai konzultációját, és hivatalosan bejelentette, hogy a jövő hét elején korutürk államfő elé terjeszti jóváhagyás végett tervezett kormányának listáját.

az új kabinet összetételét egyelőre homály fedi, de a legtöbb megfigyelő szerint a miniszterek többsége az igazságpárt korábbi kormányaiból ismert politikusok közül kerül majd ki. ankarából származó értesülések szerint az új kabinetlista bemutatására valószínűleg még hétfőn sor kerül. a török lapok a személyi kérdéseknél is több helyet szentelnek az új kormány várható politikájának, s idézik ecevit köztársaságpárti miniszterelnök meghatározását, mi szerint az új demirel-kormány a korábbi évekből jól ismert nacionalista front álcázott formában történő újjáélesztése lesz majd, s gyakorlatilag hasonló politikát fog folytatni, mint az igazságpárt körül a múltban tömörült jobboldali kormánykoalíciók. ebből a meghatározásból, de méginkább az általános politikai háttérből kiindulva a török sajtó egységesen úgy ítéli meg, hogy az új kabinet határozott jobboldali politikát folytat majd, amelynek lényege a baloldali pártok és mozgalmak politikai mozgásszabadságának korlátozása, a gazdaságban pedig a magánkezdeményezés bátorítása, a nagytőke jogainak jelentős kibővítése lesz. /temesi/

--

kk. 42. vietnam - szovjet flottalátogatás vége

a/fo/ék/rj pk h a n o i , 1979. november 9./mti/

befejezte haiphongban tett hivatalos baráti látogatását a szovjet haditengerészeti flotta hajórajja. a szovjet tengerészek nyikolaj jaszakov altengernagynak, a csendesóceáni flotta parancsnoka első helyettesének vezetésével a vietnami nemzetvédelmi minisztérium meghívására érkeztek az országba a nagy októberi szocialista forradalom 62. és a szovjet-vietnami barátsági és együttműködési szerződés aláírásának első évfordulója alkalmából.

/folyt.köv./
17.00 rj

-35-

Fi

kk. 42. / vietnam... 1. folyt./rj

a látogatás során nyikolaj jaszakovot fogadta pham van dong, a vkp kb politikai bizottságának tagja, miniszterelnök, és van tien dung hadseregtábornok, a vkp kb politikai bizottságának tagja, a vietnámi néphadsereg vezérkari főnöke. a szovjet hadihajókon vendégül látták a vietnámi fegyveres erők képviselőit, akik megismerkedtek a szovjet tengerészek életével. /taszsz/

kk. 43. eurorakéták /lásd kk. 29. sz. hírünket/

brto/mp/rj bs brüssel, 1979. november 9./mti/

a nyugat-európai kormányok közül néhány politikailag lehetetlennek tartja, hogy feltétel nélkül támogassa a középhatótávolságú nukleáris rakéták országuk területén történő elhelyezését előirányzó nato-tervet. ez az olasz, a holland, a belga és a dán kormányra vonatkozik. mind a négy támogatja ugyan a tervet, bár ezt eddig még egyikük sem jelentette be hivatalosan, de csak bizonyos feltételekkel. nevezetesen: kezdődjenek azonnal kelet-nyugati tárgyalások a csökkentésről is.

ugyanakkor - mind a kormányzó, mind az ellenzéki pártokban - egyre több politikus hangoztatja, hogy támogattja a rakéták gyártását, de egyelőre nem kíván döntést hozni rendszerbe állításukról. szerintük a rendszerbe állításról hozandó döntést ráérnek a nato-tagországok akkor meghozni, ha esetleg nem járnak eredménnyel a szovjetunióval folytatandó tárgyalások a már rendszerbe állított szovjet középhatósugarú rakéták és bombázók számának csökkentéséről.

egy hónappal az új típusú fegyverek bevezetéséről esedékes végső nato-döntés előtt azonban brüsszeli körök valószínűtlennek tartják, hogy a gyártásról hozandó döntést el lehetne választani a rendszerbe állításra vonatkozó döntéstől. a terv „csomagtervként” kerül a nato-tanács elé, s jóváhagyása esetén az 572 cirkáló szárnyasrakéta és „pershing-2”, rakéta első példányait várhatóan már az 1980-as évek elején fel is állítanak a kijelölt helyeken.

/folyt.köv./

17.30 rj

Nw

-36-

kk. 43. / eurorakéták...1. folyt./rj

a javasolt „rakétakorszerűsítési” program „árukapcsolásos” vagy „csomagterv”-közölte nemrég egy nato-tisztviselő. más szavakkal: ha decemberben döntés születik az új atomrakéták gyártásáról, ez automatikusan döntést jelent majd a fegyverek néhány éven belül történő elhelyezéséről is. a nato-javaslatban - kiszivárgott értesülések szerint - helyet kap majd egy ajánlat ezer régebbi és elavult nukleáris robbanófej európából történő kinyomására, valamint egy másik javaslat arra, hogy vitassák meg a középhatótávolságú rakéták számszerű korlátozását Európában.

a kormányzó holland kereszténydemokraták két évvel el akarják halasztani a fegyverek rendszerbe állítását, hogy ezalatt fegyverellenőrzési tárgyalásokat folytassanak a szovjetunióval. az olasz parlamenti pártok többsége szintén a fegyverek bevezetéséről szóló döntés elhalasztását akarja. belgiumban különösen kényes téma a nato-terv. jóllehet a keresztényszociális martens-kormány támogatja a rakéták gyártását és rendszerbe állítását, hangsúlyozta, hogy még nem döntött az ügyben. /ap/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a szovjetunió a terv megakadályozása céljából az utóbbi hetekben fokozott nyomást gyakorolt nyugat-európára. ha elhelyezik a rakétákat, ezek lesznek az első szárazföldi kilövőállású rakéták, amelyek nyugat-európából képesek közvetlen csapást mérni szovjet területre.

zaglagyin, a szovjet kommunista párt egyik magas rangú vezetője a der spiegel nyugatnémet hetilapnak adott interjújában kijelentette, hogy benne a rakéták támogatásával „egész európai érintő politikai fordulatot” kockáztat. néhány nappal azelőtt pedig egy északi-tengeri üdülőhelyen vezető belga szocialistákkal vacsorázott és hágában találkozott a holland parlament védelmi bizottságának tagjaival.

/folyt.köv./

17.45 rj

Nw

-37-

kk. 43. /eurórakéták... 2. folyt./rj

az olasz kommunisták elutasították a nato-rakéták elhelyezését, római megfigyelők azonban úgy vélik, hogy moszkva harciasabb nato-ellenes állásfoglalást látott volna szívesen a legnagyobb nyugati kommunista párttól ebben a kérdésben. e megfigyelők szerint az olasz kommunistákat, akik régebben kijelentették, hogy nem fogják követelni olaszország kilépését a nato-ból, ha résztvesznek koalíciós kormányban, „kissé zavarba hozza most a rakétakérdés,,.

keveset emlegetett, de nyugat-európában sokaknak mégis fontos téma a salt-ii. szerződés sorsa. a hollandok ezzel kapcsolatban is hangoztatják, hogy nem tudják feltétel nélkül támogatni a nato tervét, amennyiben a szerződést az amerikai szenátus nem ratifikálja. /ap/

--

kk. 44. amerikai tudósok a salt-ii mellett

b-to/mp/rj bs w a s h i n g t o n , 1979. november 9./mti/

3654 amerikai tudós - köztük 21 nobel-díjas és több, mint háromszáz az amerikai egyesült államok tudományos akadémiájának tagjai közül - írta alá pénteken azt a felhívást, amely a salt-ii. szerződés ratifikálását sürgeti.

a tudósok aláírásait tartalmazó könyvet küldöttség nyújtotta át walter mondale alelnöknek. a küldöttségnek olyan neves személyiségek voltak tagjai, mint avarell harriman, az egyesült államok volt moszkvai nagykövete, donald hornig, a harvard egyetem kémia professzora és george kistiakowsky, eisenhower volt amerikai elnök tudományos tanácsadója. /upi/

--

17.50 rj

-38 -

Nuu

kk. 45. dél-korea - ellenzék

b-to/mp/rj bs s z ö u l , 1979. november 9./mti/

dél-korea legnagyobb ellenzéki pártja, az új demokrata párt pénteken úgy döntött, hogy képviselői visszavonják lemondásukat és visszatérnek a parlamentbe - jelentette be pénteken szöulban a párt szóvivője.

„a képviselők feltétel nélkül visszatérnek a csütörtökön összeülő parlamentbe, hogy résztvegyenek az alkotmány módosításának munkájában,, - közölte a szóvivő.

a 69 képviselő a múlt hónapban nyújtotta be lemondását pak csong hi elnöknek tiltakozásul, mert kim jung szamot, a párt elnökét koholt vádak alapján kizárták a parlamentből.

csoi kju ha ügyvezető elnök szombaton várhatóan beszédet mond a pak csong hi diktátor meggyilkolása után kialakult politikai helyzetről. /reuter/

--

kk. 46. két hír közép-amerikából

c-gó/pl/rj bs 1979. november 9./mti/

p a n a m a v á r o s : felvonulás

több ezer dolgozó vonult fel csütörtökön panamaváros utcáin és követelte annak a törvénynek az eltörlését, amely lehetővé teszi a munkáltatóknak, hogy gazdasági okokra hivatkozva elbocsáthassák munkásaikat. ezt a törvényt 1976-ban fogadták el, s akkor a panamai szakszervezetek beleegyeztek a törvény életbe léptetésébe, hogy a nemzeti egység megóvásával erősítsék a kormány helyzetét a panama-csatorna jövőjéről az egyesült államokkal folytatott tárgyalásokon. /prensa latina/

/folyt.köv./

17.55 rj

-39-

Nuu

kk. 46. / két hir... 1. folyt./rj

s a n s a l v a d o r: engedmények

a salvadori katonai-polgári junta csütörtökön nyilvánosság-ra hozta azokat a gazdasági intézkedéseket, amelyeket a népi forradalmi tömb követelésére fogadott el. a kormány 10 százalékkal csökkenti a legfontosabb élelmiszerek árát, és ígéretet tett arra, hogy felemelik a jelenlegi minimális béreket. az ehhez szükséges összeget salvador exportbevételeiből kívánják fedezni. /upi/

kk. 50. salt - bizottsági szavazás

ha/rj pi w a s h i n g t o n , 1979. november 9.

heltai andrás, azmti tudósítója jelenti:

az amerikai szenátus külügyi bizottsága pénteken 9:6 arányban úgy döntött: elfogadásra ajánlja a szenátusnak a salt-ii. szerződést. ezzel a hadászati fegyverzetkorlátozási egyezmény jelentős lépéssel közelebb került törvénybeiktatásához. a szenátus plénuma a tervek szerint november végén kezdi meg a ratifikálási vitát.

a külügyi bizottság 4 republikánus és 2 demokratapárti tagja szavazott a szerződés ellen. az elfogadást ajánló többségben ugyancsak mindkét párt képviselői megtalálhatók.

a szavazás eredménye is arra mutat: a törvényhozásban változatlanul megoszlanak a vélemények a salt-ii. kérdésében, s a szerződés híveinek nehéz harcot kell még vívniuk a törvénybeiktatásáért.

kk. 47. gyuranovics és kreisky megbeszélése /lásd: kk. 21./

már/rj pi b e l g r á d , 1979. november 9./mti/

veszelin gyuranovics, a jugoszláv kormány elnöke pénteken a szlovéniai kranjska gorán megbeszélést folytatott bruno kreisky osztrák kancellárral a két ország kapcsolatainak további fejlesztéséről.

/folyt.köv./
#18.05 rj

-40-

Nuu

kk. 47. /gyuranovics... 1. folyt./rj

a két kormányfő ezt követően résztvett az eddigi legnagyobb jugoszláv-osztrák közös létesítmény, a karavankák hegylánca alatt vezető rosenbach-jeszenicei alagút építésének megkezdése alkalmából rendezett ünnepségeken. /mti/

kk. 48. rövid hírek

b²ps/le/mp/rj bs

1979. november 9. /mti/

f r u n z e : földrengés

a mercalli-skála szerinti 4. és 5. erősségű földrengést észlelt pénteken a kirgiz tudományos akadémia szeizmológiai intézete. a földrengés középpontja a turkesztáni hegygerinc északi részén volt. anyagi károkról nem érkezett jelentés. /taszsz/

r ó m a : ujfasiszta provokáció

ujfasiszta suhancok újabb provokációt követtek el triesztben. botokkal támadtak rá egyetemi hallgatókra; két egyetemista megsérült. az okp helyi szervezete nyilatkozatban sürgette a hatóságokat, hogy vessenek véget az ujfasiszta garázdálkodásnak. /taszsz/

k i e l : starfighter

kieltől hetven kilométerre pénteken lezuhant a nyugatnémet légi-erő egy starfighter típusu harci gépe. a gép pilótájának sikerült időben katapultálnia. a hatvanas évek eleje óta sorrendben ez volt a 211. katasztrófa starfighter-gépekkel, s eddig 94 pilóta vesztette életét. /afp/

l i s s z a b o n : sztrájk

lisszabonban hétfő reggeltől kezdődően 36 órára szünetelni fog a gázszolgáltatás a petrokémiai és gázipari dolgozók sztrájkja következtében. /anop/

/folyt.köv./

18.15 rj

-41 -

Nuu

kk. 48. / rövid... 1. folyt./rj

p á r i z s: repülésirányítók sztrájkja

negyedik napja nem fogadnak gépeket helyi idő szerint 13 és 17.30 óra között franciaország repülőterein. a repülésirányítók szokatlan sztrájkja következtében a légitársaságok kénytelenek voltak átrendezni menetrendjüket. /afp/

--

kk. 49. cabral - érkezés

tj/rj pi s z ó f i a , 1979. november 9./mti/

Luis cabral bissau-guinea államfő, a guinea /bissau/ és a zöld-foki-szigetek afrikai függetlenségi pártjának főtitkár-helyettese pénteken hivatalos, baráti látogatásra szófiába érkezett. a két ország nemzeti lobogójával diszitett szófiái repülőtéren cabralt todor zsvikov, a bkp központi bizottságának első titkára, az államtanács elnöke fogadta.

nem sokkal megérkezése után todor zsvikov fogadta Luis cabralt, a találkozón jelen volt a két ország külügyminisztere is. /temesi/

--

kk. 51. huang hua - jugoszlávia

már/rj pi b e l g r á d , 1979. november 9.

márkus gyula, az mti tudósítója jelenti:

belgrádban pénteken befejeződtek joszip vrhovac jugoszláv és huang hua kínai külügyminiszter hivatalos tárgyalásai a két ország kapcsolatainak további fejlesztéséről és időszerű nemzetközi kérdésekről. ezzel véget ért a kínai diplomácia vezetőjének háromnapos jugoszláviai látogatása, amelyről nem adnak ki közös közleményt, mert - mint a jugoszláv fél közölte - „ez kínai részről nem szokás,,.

/folyt.köv./
18.20 rj

-42-

Nm

kk. 51. /huang hua... 1. folyt./rj

a jugoszláv sajtóközlemény huang hua belgrádi megbeszéléseit „hasznosnak, tartalmasnak és konstruktívnak,, nevezte. megjegyezte, hogy a két külügyminiszter „sikerese,, tartja a jugoszláv-kínai együttműködés fejlődését, amelynek bővítésére elsősorban gazdasági téren van lehetőség. a nemzetközi kérdések közül áttekintették a válságok ügyeit, a kelet-nyugati viszonyt, az európai /ezen belül a balkáni/ helyzetet, az el nem kötelezett mozgalom témakörét.

a sajtóközlemény hangsúlyozta, hogy a kínai külügyminisztert fogadta tito köztársasági elnök, aki a találkozón „kidomborította, hogy a viszályokat és válságokat türelmes tárgyalásokon, békés eszközökkel kell megoldani,,.

huang hua péntek este elutazik belgrádból.

--

kk. 52. kenya - választások

c-ku/pl/rj bs n a i r o b i , 1979. november 9./mti/

hat miniszter elvesztette parlamenti képviselői mandátumát a csütörtöki kenyai általános választásokon - közölték pénteken nairobi-ban a szavazatok háromnegyedének összeszámolása után. a kelet-afrikai ország vezető politikusai mindazonáltal győzelmet arattak választókerületeikben: így daniel arap moi köztársasági elnök, mwai kibaki alelnök és munyua waiyaki külügyminiszter.

politikai megfigyelők szerint a kormány számára a legkellemetlenebb vereség az, amelyet isaac omolo okero energetikai és távközlési miniszter szenvedett el. okero ugyanis nemcsak a kabinet tagja, hanem az ország egyetlen pártjának, a kenyai afrikai nemzeti uniónak az elnöke is. ráadásul a vele szemben győztes jelölt rokona a betiltott kenyai népi unió vezetőjének, az ország hajdani alelnökének, oginga odingának. odinga nem indulhatott a választásokon. /dpa, upi/

--

18.25 rj

-43 -

Nm

kk. 53. a brit kp kongresszusa - előzetes

lb/rj pi London, 1979. november 9.

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

Szombaton Londonban megnyílik nagy-britannia kommunista pártjának 36. kongresszusa. a brit kommunisták négynapos országos tanácskozásukon megvitatják a konzervatív kormány hatalomra kerülésével előállt politikai helyzetet, amely a baloldal megítélése szerint a 30-as évek óta a legreakciósabb kihívással fenyegeti a munkásosztály életszínvonalát és kivívott jogait, és amelyben a konzervatív kormány a tőkés uralkodó osztály javára akarja módosítani a nemzeti jövedelem elosztását. a thatcher-kormány nemcsak a belső helyzetben jelent gyökeres jobboldali fordulatot, hanem nemzetközi síkon is az enyhülés ellenfeleinek táborát erősíti, a hidegháborús, szovjetellenes erőpolitika felélesztésével, fokozott fegyverkezéssel árt angliá nemzeti érdekeinek.

a kongresszus egyik központi témája: milyen társadalmi erőket lehet és kell széles körű tömegakcióra mozgósítani a konzervatív politika ellen. a kongresszus külön napirendi pontként foglalkozik a tudományos-műszaki forradalom társadalmi vetületeivel, mert a brit kommunisták úgy vélik, hogy angliában a konzervatív kormány alatt a tőke a dolgozók rovására, újabb százezrek munkanélküliségbe taszításával akarja korszerűsíteni a termelést. a brit kommunisták kongresszusa megvitatja majd a pártélet fejlesztését, a pártdemokrácia helyzetét, amiről hónapok óta széles körű vita folyik a pártsajtóban.

--

kk. 54. malfatti - román

olt/rj pi bukarest, 1979. november 9./mti/

a román-olasz kapcsolatokról és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről tárgyalt pénteken bukarestben stefan andrei román és franco maria malfatti olasz külügyminiszter.

a kétoldalu kapcsolatokról megegyezéssel állapították meg: románia és olaszország sokoldalú együttműködése a hagyományos barátság alapján fejlődik. nemzetközi kérdésekről szólva mindenekelőtt hangsúlyozták az európai biztonság és együttműködés erősítésének, a madridi találkozó jó előkészítésének szükségességét. a két külügyminiszter kinyilvánította: országuk nagy fontosságot tulajdonít a leszerelés megvalósításának és a vitás kérdések békés tárgyalásokkal történő rendezésének.

a nap folyamán franco maria malfattit fogadta nicolae ceausescu román köztársasági elnök.

--

18.30 rj

-44-

Nm

kk. 55. mitterrand - román

olt/rj pi bukarest, 1979. november 9./mti/

nicolae ceausescu és francois mitterrand egyetértett abban, hogy fokozni kell az európai együttműködés és biztonság elmélyítésére irányuló erőfeszítéseket. az rkp főtitkára és a francia szocialista párt első titkára a jövő évi madridi tanácskozásnak nagy fontosságot tulajdonít, és eredményességét abban jelöli meg, hogy ezen az értekezleten a katonai enyhülés egyes kérdéseiben konkrét egyetértés jöjjön létre.

a két párt vezetője tájékoztatást adott pártjuk tevékenységéről, tárgyalt az rkp és a fszp közötti együttműködés fejlesztéséről, megbeszélésükön kiemelték, a két párt hozzájárul románia és franciaország politikai, gazdasági, tudományos-technikai és kulturális kapcsolatainak további szélesítéséhez, a román-francia barátság elmélyítéséhez.

mint korábban jelentettük, francois mitterrand, a francia szocialista párt első titkára csütörtökön este érkezett baráti látogatásra a román fővárosba nicolae ceausescu meghívására.

--

kk. 56. biborosok tanácskozása

le/mp/rj bs vatikánváros, 1979. november 9./mti/

ii. jános pápa pénteken vatikánvárosban bezárta a biborosi testület öt napos tanácskozását. zárszavában az egyházfő hangzott, hogy a tanácskozás továbbfejlesztette a ii. vatikáni zsinat eszméit. megvitatják továbbá a szentszék pénzügyi helyzetét.

a pápa zárszavában utalt arra, hogy a ii. vatikáni zsinat által kitűzött program megvalósítása következtében az utóbbi években „jelentősen megnöttek a szentszék kiadásai,,.

a jelenlegi tanácskozás több, mint négyszáz év óta az első ilyen jellegű összejövetel volt, a biborosok csaknem fél évezrede kizárólag pápaválasztásra gyűltek össze teljes létszámban a vatikánban. /upi, afp/

--

18.40 rj

-45-

Nm

kk. 57. irán - helyzetkép

c-ös/pl/rj bs   t e h e r á n , 1979. november 9./mti/

a biztonsági tanács pénteken az esti órákban az egyesült államok felkérésére nem hivatalos ülést kezdett, hogy foglalkozzék a teheráni amerikai nagykövetségen tuszként fogva tartott amerikai állampolgárok ügyével. amerikai elképzelés szerint a bt soros elnökének nyilatkozatban kellene felhívnia az iráni hatóságok figyelmét a diplomaták védelméről szóló nemzetközi konvenció betartásának szükségességére - mutat rá az afp.

pénteken megtörtént az első kapcsolatfelvétel a teheráni vezetés és az amerikai kormány képviselője közt a tuszok kiszabadítása ügyében - jelentették a washingtoni külügyminisztériumból.

abol hasszán bani szadr, khomeini tanácsadója engedélyt kapott a forradalmi tanácstól, hogy lépjen érintkezésbe bruce laingenel, az egyesült államok teheráni ügyvivőjével, aki változatlanul a teheráni külügyminisztérium épületében tartózkodik. a megbeszélések részletei nem ismeretesek.

bani szadr, aki a forradalmi tanács által felajánlott három miniszteri tárca közül csak a külügyminiszteri megbízatást fogadta el, a párizsi le monde című lapnak adott nyilatkozatában kijelentette: „a nagykövetségen fogva tartott amerikai tuszok szabadonbocsátása az egyesült államokon múlik, mivel a válságot az robotantotta ki, hogy washington hajlandó volt befogadni a megbuktatott sahot,„

carter elnök egyik közeli tanácsadója szerint washington addig nem kéri fel a volt sahot az ország elhagyására, amíg teheráni diplomáciai személyzetét tuszként fogva tartják. a bejelentésre azt követően került sor, hogy szadat egyiptomi elnök pénteken megújította a sah kairóba szóló meghívását.

carter elnök - aki, mint jelentettük, lemondta tervezett kanadai látogatását - pénteken elhagyta a fehér házat, s a külügyminisztériumba ment, hogy részt vegyen annak a különleges „válságcsoporthoz, -nak a tanácskozásán, amely nyomon követi a teheráni fejleményeket.

/folyt.köv./

19.05 rj

Nm

-46-

kk. 57. / irán... 1. folyt./rj

washingtonban többszáz iráni diák rendezett pénteken tüntetést khomeini támogatására. a megmozdulást a helyi hatóságok annak ellenére engedélyezték, hogy a szövetségi kormány korábban - biztonsági okokból - betiltotta az iráni diákok akcióit. a sah kiadást követelő iráni diákok tüntettek strasbourg amerikai konzulátusa előtt is.

teheránban pénteken újabb többezres amerika-ellenes tüntetés volt a megszállt amerikai nagykövetség épülete előtt.

a pfsz ankarai irodájának szóvivője szerint a szaad szajel vezetésével teheránban tartózkodó magas rangú pfsz küldöttség pénteken tárgyalt az iráni hatóságokkal a tuszok ügyéről.

az iszlám diákok legújabb közleménye szerint előkerült vance amerikai külügyminiszter július 26-i titkos levele, amelyben bruce laingen véleményét kéri arról, „nem veszélyeztetné-e a sah fogadása az egyesült államokban az iránban élő amerikaiak, köztük a követségi alkalmazottak biztonságát,„

az iráni belpolitikai élet új fejleménye, hogy ha csem szabbaghiant, a lemondott bazargan-kormány belügyminiszterét megerősítették korábbi tisztségében, s megbízták, hogy a lehető legrövidebb időn belül szervezze meg az előző kormány által kezdeményezett alkotmányozó népszavazás lebonyolítását. /afp, reuter, dpa, upi, ap/

kk. 58. ndk-nszk

ko/rj pi   b e r l i n , 1979. november 9./mti/

berlinben pénteken eredményesen befejeződtek a német demokratikus köztársaság és a német szövetségi köztársaság csaknem két éve tartó hivatalos tárgyalásai a két német állam közötti állategészségügyi egyezmény megkötésére. az egyezmény szabályozza az állategészségügyi szervek kapcsolatait és együttműködését. az ndk-kormány megbízásából dr. helmut schwedler, az országos állategészségügyi szolgálat vezetője, az nszk-kormányának nevében pedig günter gaus, az nszk-állandó ndk-beli képviselőnek vezetője folytatta le a tárgyalásokat.

az előzetes megállapodás eredményeit, az egyezmény tervezetét a német demokratikus köztársaság és a német szövetségi köztársaság-kormány elé terjesztik jóváhagyásra. /kocsis/

19.15 rj

Nm

-47-

kk. 59. irán - taszsz

c-vz/pl/rj bs teherán, washington, 1979. november 9./mti/

iráni diákok továbbra is megszállva tartják az egyesült államok teheráni nagykövetségét, és tuszul tartanak ott fogva amerikai állampolgárokat.

az iráni rádió közzétette a diákoknak az amerikai néphez intézett felhívását, amelyben támogatást kérnek az iráni nép követeléséhez: adják ki a megbuktatott sahot, aki jelenleg az egyesült államokban tartózkodik. az amerikai közvéleménynek - hangzik a felhívás - követelnie kell az egyesült államok kormányától: adja ki az iráni népnek a sahot, hogy büneiért bíróság elé állíthassák.

ramsey clark, az amerikai elnök teheránba küldött különmegbízottja még mindig istanbulban tartózkodik, mivel az iráni vezetők nem hajlandók fogadni őt. a state department szóvivője sajtótájékoztatóján közölte, hogy az amerikai elnök khomeini ajatollahnak szóló üzenetét, amelyet clark visz magával, még nem adták át a címzettnak és nem tudja, hogy mikor indulhat clark teheránba.

a külügyi szóvivő a továbbiakban közölte, hogy clark kapcsolatba lépett a palesztinai felszabadítási szervezet képviselőivel. hangsúlyozta, hogy a különmegbízott „egy sor kezdeményezést, tesz az amerikaiak kiszabadítása érdekében, és fölhatalmazása van arra, hogy tárgyaljon bárkivel, akivel szükséges a tuszok szabadonbocsátása érdekében.

washingtonban újabb ülést tartott a fehér ház, a külügyminisztérium és más vezető szervek magas rangú képviselőiből álló rendkívüli „válságcsoport”, a résztvevők megvitatták a legutóbbi teheráni fejleményeket.

az ap hírügynökség jelentése szerint az amerikai kormányzat úgy döntött, hogy az amerikai tuszok szabadonbocsátásáig nem szállítja le iránnak a hátramaradó részét azoknak a hadfölszereléseknek, amelyeket még a sah rendelt.

/folyt.köv./

19.20 rj

-48-

Nm

kk. 59. / irán... 1. folyt./rj

az amerikai kormányzat magas rangú képviselői tagadják, hogy az egyesült államok katonai akcióra készülne irán ellen. jody powell, az elnök sajtótitkára ezt nyomatékosan hangsúlyozta.

a hadügyminisztérium képviselői ugyanakkor nem titkolják, hogy az egyesült államok nagy hadihajó-egységekkel rendelkezik az indiai-óceánon és a földközi-tengeren. az indiai-óceánon jelenleg tizenhárom amerikai hadihajó tartózkodik, közülük három a perzsa-öbölben, irán közvetlen közelében. a perzsa-öböl felé tart egy hajóraj a midway repülőgép-anyahajó vezetésével.

washingtonban fölhívják a figyelmet arra, hogy a katonai parancsnokság ezeröttszáz katona és tiszt átirányítását tervezi légiúton az egyesült államok különböző részeiből a texas állambeli fort hoodba, amely rendszerint a külföldre küldendő egységek gyűjtőpontja. a pentagon szóvivője közölte, hogy a közeli napokban gyakorlatot tartanak a hadsereg harckésztségének felmérésére „válsághelyzet esetére”, mint mondotta, a gyakorlat „nincs kapcsolatban”, az iráni eseményekkel.

az egyesült államokban jobboldali körök szítják az irán-ellenes hisztériát. az ország sok városában tartottak irán-ellenes tüntetéseket. /taszsz/

--

kk. 60. dán kp - évforduló /lásd kk. 9. hírünket/

b-df/mp/rj bs k o p p e n h á g a, 1979. november 9./mti/

a dán kommunista párt központi bizottsága pénteken koppenhágában ünnepi ülést tartott a párt megalakulásának 60. évfordulója alkalmából.

jörgen jensen, a párt elnöke üdvözlő beszédében arra buzdította a párt tagjait és szövetségeseit, hogy továbbra is tegyenek meg mindent a dán dolgozók elmúlt évtizedekben elért eredményei és sikerei megvédésére. „a kommunista párt 60 éve vesz részt a nép harcában, és ezalatt nagy tapasztalatokra tett szert. a párt, ideiglenes parlamenti visszaesése ellenére, a dán munkásmozgalom döntő erejét jelenti, - mondotta. /folyt.köv./

19.30 rj

-49-

Nm

kk. 60. / dán kp... 1. folyt./rj

beszédének további részében jensen méltatta a szovjetunió és a szocialista közösség többi országa erőfeszítéseit a világbéke biztosítása érdekében, majd hangsúlyozta, hogy dániában is a kommunisták jelentik a fő erőt a szervezett békemozgalmon belül.

Jörgen jensen arra szólította fel a kormányt, hogy adjon pozitív választ a szovjetunió legújabb békekezdeményezéseire, és állást foglalj az új típusú nukleáris rakétafegyverek nyugat-európai telepítése ellen. /adn/

-. -

kk. 61. portugália - amnesztia

b-fkj/mp/rj bs l i s s z a b o n , 1979. november 9./mti/

antonio ramalho eanes portugál államfő amnesztia törvényt hagyott jóvá pénteken. a törvény az 1974. áprilisi forradalom után elkövetett politikai és katonai bűncselekményekre vonatkozik.

a törvény biztosította közkegyelem többek között kiterjed a jelenleg 68 éves antonio de spinola tábornokra, aki 1975 márciusában jobboldali katonai puccsal akart gátat vetni a portugál forradalmi folyamatnak; valamint a jelenleg 41 éves otelo saraiva de carvalho őrnagyra, aki 1975 novemberében az elvetélt szélsőbaloldali államcsínykísérlet vezetője volt.

a törvény tervezetét a szocialista párt dolgozta ki, s idén májusban a portugál parlament is jóváhagyta. eanes elnök azonban megvétózta, mivel a hadsereg vezetésével együtt „a katonai fegyelem lazulásától, tartott. miután azonban a törvénytervezetet idén júliusban a parlament - a szocialista és a kommunista párt szavazataival - másodszor is elfogadta, most az államfő is megerősítette, törvényerőre emelve azt. /reuter alapján/

-. -

kk. 62. kieg. a kk. 56. sz. hírünkhöz /biborosok tanácskozása/

se/rj pi ró m a , 1979. november 9.

mint már jelentettük, ii. jános pápa zárószavaival vatikánvárosban pénteken délután befejeződött a világ összes biborosának hétfő óta tartott tanácskozása. a pápa kitért az egyház és a kultúra kapcsolatára, a szentszék pénzügyeire és a római kuria helyzetére. ez utóbbival kapcsolatban engedett arra következtetni, hogy a későbbiekben személyi változások várhatók. /simó/

-. -

19.40 rj
Nm

-50-

kk. 63. kndk - párbeszéd déllel

a-ur/rj br bs p h e n j a n , 1979. november 9./mti/

„ismételten kijelentjük, hogy készek vagyunk bármikor, bárhol, bárkivel találkozni,“ - hangoztatja a nodong szimmun, a koreai munkapárt lapja pénteki számának vezércikkében, amely ismételten aláhuzza a koreai népi demokratikus köztársaság készségét a dél-koreával való párbeszéd felújítására.

a kulcsszák mögötti mesterkedés, amely pak csong hi meggyilkolása után kezdődött, azt mutatja, hogy a dél-koreai diktátor halála nem szolgált megfelelő tanulsággal a rezsim politikusainak. amerikai unalkodó körök minden teketória nélkül beavatkozáskorán dél-korea belügyeibe, most keresik pak csong hi utódját. céljuk, hogy a bábkormány segítségével „új cégér,“ alatt megőrizzék a fasiszta rezsimet, fenntartsák a koreai nép kettéosztottságát, és az amerikai befolyást dél-koreában.

az ország egyesítését külső beavatkozástól mentesen, az 1972. július 4-én észak és dél által elfogadott közös közlemény elveinek alapján kell megvalósítani. - hangoztatja a lap és követeli, hogy az egyesült államok haladéktalanul vonja ki csapatait dél-koreából, ne akadályozza az ország kettéosztottságának megszüntetésére irányuló kísérleteket.

ezek kérdéseinek megoldására feltétlenül fel kell újítani a párbeszédet észak és dél között - írja a nodong szimmun. - a koreai népi demokratikus köztársaság mindig nyitva tartja az ajtót a tárgyalások folytatására. /taszsz, adn/

-. -

kk. 64. cabral-tárgyalások /lásd kk. 49./

tj/rj pi s z ó f i a , 1979. november 9./mti/

pénteken délután a szófiai bojana rezidencián megkezdődtek a hivatalos tárgyalások a todor zsvikoy vezette bolgár tárgyaló küldöttség és a luis cabral vezette guinea-bissau delegáció között. a teljes kölcsönös egyetértés légkörében zajló tárgyalásokon a két ország közötti politikai, gazdasági és műzaki-tudományos együttműködés kibővítésének lehetőségeit vizsgálták meg. /temesi/

-. -

19.50 rj

-51-

Nm

kk. 65. rövid hírek

ka/rj bs

1979. november 9./mti/

s a n t i a g o   d e   c h i l e : sztrájk

az 1973-as fasiszta puccs óta chilében először sztrájkol egy nagyüzem munkássága. a 4700 fémipari munkás eredménytelen bértárgyalások után lépett sztrájkba huachipatoban, az ország egyetlen acélművében. a munkabeszüntetés a junta által kibocsátott rendeletek szerint törvénytelennek számít. a pinochet-rezsím korábban megtiltotta a kollektív szerződésekről folytatott tárgyalásokat is. bérekről a munkások csak 1979 júliusától tárgyalhatnak - üzemi szinten. /dpa alapján/

s z ó f i a : afganisztáni pártküldöttség

szaleh mohammad zairainak, a központi bizottság politikai bizottsága tagjának a vezetésével pénteken szófiában érkezett az afganisztáni népi demokratikus párt küldöttsége. a delegációt a szófiai repülőtéren dimitr sztanisev, a bkp központi bizottságának titkára fogadta. /mti/

b a r c e l o n a : casals hamvai

pénteken puerto ricóból szülőhazájába, katalóniába szállították pablo casals hamvait. a hat éve elhunyt világhírű gordonkaművész, kar-mester és békeharcos halálát megelőzően harmincnégy évig élt hazájától távol, önkéntes száműzetésben, tiltakozásul a franco-diktatúra ellen. a „hazatért”, művész hamvait mintegy kétezer ötszáz fős tömeg - köztük manuel clávero arévalo kulturális miniszter - fogadta a barcelonai repülőtéren. /upi, afp/

20.15 rj

-52-

Nuu

kk. 66. rhodesia—értekezlet

b^Ale/mp/rj bs

L o n d o n , 1979. november 9./mti/

a zimbabwe hazafias front tárgyalóküldöttsége pénteken hivatalosan is visszautasította a rhodesiai választások megtartása előtti átmeneti időszakra vonatkozó brit javaslatokat.

joshua nkomo és robert mugabe, a hazafias front két társelnöke pénteken egy, a sajtó előtt ismertetett okmányban pont-ról pontra elutasította a brit rendezési terv minden lényeges mozzanatát. azzal vádolták a londoni kormányt, hogy kétoldalú megállapodásra törekszik a salisburyi rezsimmal, és követelték, hogy nemzetközi erőket küldjenek rhodesiába a tüzszünet ellenőrzésére. az a brit javaslat, hogy a biztonsági erőket továbbra is a jelenlegi fegyveres erők adják az afrikai országban, „teljes mértékben elfogadhatatlan,, a hazafias front számára. /afp/

kk. 67. dél-korea

a^{ur}/br rj bs   s z ö u l , 1979. november 9./mti/

a dél-koreai kormány pénteken „zárójelentést”, adott ki pak csong hi elnök meggyilkolásának körülményeiről. a kormány szerint a merénylet részben annak következménye volt, hogy pak csong hi szigorúan bírálta kim dze kjünak, a dél-koreai hírszerző hivatal, a kcia volt igazgatójának gyengekezesét az egyetemisták által szervezett tüntetések megfékezésében. kim attól tartott, hogy az elnök megfosztja őt hivatalától, s ezt megelőzendő határozta el magát a merényletre. arra számított, hogy elfoglalhatja az elnöki széket - hangzik a jelentés. /upi alapján/

20.40 rj

-53 -

Nuu

kk. 68. kambodzsai nagykövet

a-dl/rj br bs h a n o i , 1979. november 9./mti /

a nyugati és a kínai propaganda minden igyekezete, amellyel „katasztrófálisnak,, próbálja feltüntetni a kambodzsai helyzetet, csupán azt a célt szolgálja, hogy ezek a körök „a humanitárius segítség,, ürügyén beavatkozzanak kambodzsza belügyei-be - hangsúlyozta egy hanoi sajtókonferencián chea sot, a kambodzsai népköztársaság vietnami nagykövete, s rámutatott: az a követelés, hogy a phnom penh-i kormány nyissa meg a segélyszállítmányok előtt a thairöldről kambodzsába vezető országutakat, gyakorlatilag a thairölddel határos körzetben tevékenykedő potista bandák megsegítését célozza. kompong som és phnom penh kikötője, valamint a pochentong-i repülőtér jelenleg sokkal több szállítmányt képes fogadni, mint amennyit országuton szállítani lehetne. egyedül a kompong som-i kikötő havonta mintegy 30.000 tonna árut tud fogadni - jelentette ki a nagykövet. /taszsz/

kk. 69. irán - bt

c-vz/pl/rj bs n e w y o r k , 1979. november 9./mti/

az ensz biztonsági tanácsa péntek este több, mint kétórás nem hivatalos ülése után felszólította iránt, hogy haladéktalanul engedjék szabadon az egyesült államok teheráni nagykövetségén vasárnap óta fogva tartott tuszokat. a felhívásban sergio palacios de vizzio bolíviai nagykövet, a bt novemberi havi elnöke „a legnyomatékosabban követelte a követségi személyzet szabadon bocsátását és védelmét,, és „felkérte az ensz főtitkárát, hogy folytassa jószolgálati tevékenységét a cél elérése érdekében,,.

a bt tizenöt tagja egyhangulag döntött a felhívásról, amelynek megszövegezését donald mchenry amerikai ensz-delegátus kérte a fehér ház utasítása alapján.

labib zehdi terazi, a palesztinai felszabadítási szervezet ensz-megfigyelőcsoportjának vezetője kijelentette: támogatja a biztonsági tanács felhívását.

salim ahmed salim tanzániai ensz-nagykövet, a közgyűlés elnöke pénteken üzenetet küldött khomeini ajatollahnak, kérve az egyesült államok teheráni nagykövetségén fogva tartott amerikaiak szabadon bocsátását. salim tanácskozott a kérdésről dzsamal semirani iráni ensz-ügyvivővel is. /afp, reuter/

/folyt.köv./

21.05 rj

Nm

-54 -

kk. 69. / irán... 1. folyt./rj

a szerkesztőségek tájékoztatására!

oleg trojanovszkij szovjet ensz-nagykövet még a bt tagjainak nem hivatalos ülése előtt megállapította: a szovjetunió reagazkodik a diplomáciai mentesség tiszteletben tartásához minden országban, iránban éppugy, mint másutt. /afp/

kk. 70. nincs megegyezés londonban /lád: kk. 66./

lb/rj bs l o n d o n , 1979. november 9.

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

a zimbabwe hazafias front pénteken nyilatkozatban ítélte el a brit kormánynak azt a lépését, hogy a konferencia eredményének elébevágyva a parlament elé terjesztette a dél-rhodesia törvényt, és nem hosszabbítja meg a szankciók érvényét. a front nyilatkozata rámutat, hogy london ezzel megszegte a nemzetközösségnek tett ígéretét és a londoni konferencián vállalt kötelezettségeit, és megszegni készül az ensz-szankciókat is. a törvényjavaslat arra vall, hogy a brit kormány nem tárgyalni, hanem diktálni akar a konferencián, és teljhatalmu főkormányzója révén, akinek a státusát a front még nem fogadta el, a muzorewa-féle rezsime próbálja ráerőltetni zimbabwe népére.

a front ezenkívül részletes, írásos válaszban fejtette ki, hogy a függetlenséget előkészítő időszakra vonatkozó brit elképzelések öt lényeges kérdésben teljességgel elfogadhatatlanok számára. a dokumentum hangsúlyozza, hogy london és a front álláspontja közti mély szakadékok csak komoly tárgyalásokkal lehet áthidalni, ultimátumoknak, zsarolásnak semmi helye és eredménye.

lord carrington szövegíróje csalódását fejezte ki a hazafias front válasza felett, de - mint mondotta - „a brit kormány nem adja fel a reményt a megegyezésre,,.

/folyt.köv./

21.10 rj

Nm

-55-

kk. 70. / nincs megegyezés... 1. folyt./rj

London közben bejelentette, hogy 600-700 főnyi katonai egységet - hirodósokat és gyalogságot - szándékozik rhodesiába küldeni a leendő tüszünet ellenőrzésére. a brit egységet kisebb nemzetközi közösségi kontingens egészítené ki, de az egész nemzetközi erőnek csak ellenőrző, nem békefenntartó szerepet szánnak.

kk. 71. carter - salt, irán

bs/rj bs w a s h i n g t o n , 1979. november 9. /mti/

a fehér ház pénteken délután nyilatkozatot tett közzé, és ebben carter elnök különleges meglepését fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a szenátus külügyi bizottsága a nap folyamán jóváhagyta a salt-ii szerződést és úgy döntött, hogy elfogadásra ajánlja azt a szenátus plenumának.

az elnök - hangsúlyozza a nyilatkozat - meg van győződve róla, hogy a szenátus, miután majd aprólékosan tanulmányozta a szerződés szövegét, arra a meggyőződésre jut, hogy az megfelel az egyesült államok érdekeinek, és elfogadja azt.

mint arról már hirt adtunk, a külügyi bizottság pénteken 9 szavazattal 6 ellenében hagyta jóvá a szerződést. a 100 tagú szenátusban kétharmados többségre van szükség az elfogadáshoz. mint washingtoni megfigyelők megjegyezték, a külügyi bizottságban pénteken megtartott szavazás aránya nem tükrözi ezt a kétharmadot.

x x x

egy másik nyilatkozatában carter elnök ugyancsak pénteken délután felszólította az amerikaiakat - hivatalos személyeket, közéleti személyiségeket és minden állampolgárt -, hogy tartózkodjanak bármilyen cselekménytől, amellyel veszélyeztethetik a teheráni amerikai nagykövetségen tusként fogva tartott amerikai állampolgárok biztonságát.

a fehér ház szóvivője által ismertett nyilatkozatában az elnök hangoztatta, hogy kormánya tanulmányozza mindazokat a lehetséges megoldásokat, amelyek ebben a rendkívüli kényes helyzetben szóba jöhetnek, és utalt arra, hogy számos ország és több személyiség együttműködik washingtonnal az ügy megoldása érdekében. a szóvivő ugyanakkor elismerte, hogy az elmúlt 24 órában nem történt lényeges változás a tuszok ügyében.

az elnök felhívásához csatlakoztak a teheráni nagykövetségen tusként fogva tartott amerikaiak családtagjai is, akiket carter a pénteki nap folyamán a külügyminisztériumban felkeresett.

mint az afp megjegyzi, az elnök nyugalomra intő felhívása azt követően hangzott el, hogy az amerikai közvéleményben fokozódik az irán-ellenes hangulat, és a pénteki nap folyamán több amerikai városban inzultáltak a sah kiutasítását követelő iráni diákokat. /afp/

21.30 rj

Nm

--

- 56 -

kk. 72. a külpolitikai szerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

bs rj

1979. november 9. /mti/

27. thaiföldi - laoszi
28. rhodesia
29. a nato döntése előtt
30. egyesült államok - eurórakéták
31. közel-kelet
32. rövid hírek
lipcse: szabó zoltán
bécs: neonácizmus
33. kambodzsa - ensz
34. egyesült államok - katonai költségvetés
35. kaunda újabb megbeszélései
36. karavankák
37. jakabos ödön
38. rövid hírek
helsinki: finn kp - kambodzsa
belgrád: belgrádi rádió
39. kínai határprovokációk - vietnami nyilatkozat
40. brezsnyev - visszhang - nyugat-berlini szep
41. törökország kormányalakítás előtt
42. vietnam - szovjet flottalátogatás vége
43. eurorakéták
44. amerikai tudósok a salt-ii mellett
45. dél-korea - ellenzék
46. két hír közép-amerikából
47. gyuranovics és kreisky megbeszélése /lásd: kk.21./
48. rövid hírek
frunze: földrengés
róma: ujjfasiszta provokáció
kiel: starfighter
lisszabon: sztrájk
párizs: repülésirányítók sztrájkja
49. cabral - érkezés
50. salt - bizottsági szavazás
51. huang hua - jugoszlávia
52. kenya - választások
53. a brit kp kongresszusa - előzetes
54. malfatti - román
55. mitterrand - román
56. biberosok tanácskozása
57. irán - helyzetkép
58. ndk - nszk
59. irán - taszsz
60. dán kp - évforduló /kk. 9. lásd/
/folyt.köv./

21.55 rj

Nm

-57-

kk. 72./külpolitikai... 1. folyt./rj

- 61. portugália - amnesztia
- 62. kiegészítés a kk. 56. sz. hírünköz
- 63. kndk - párbeszéd déllel
- 64. cabral-tárgyalások /lásd kk 49./
- 65. rövid hírek
  - santiago de chile: sztrájk
  - szófia: afganisztáni pártküldöttség
  - barcelona: casals hamvai
- 66. rhodesia — értekezlet
- 67. dél-korea
- 68. kambodzsai nagykövet
- 69. irán - bt
- 70. nincs megegyezés londonban /lásd kk. 66./
- 71. carter - salt, irán
- 72. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztetete: kopreda dezső, bochkor jeno, patak károly,
pirityi sándor, barabás miklós

22.00 rj

-58-

Nau

60.010/X

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

1979. november 10. s z o m b a t

kk.1. várható

km/p kd

1979. november 10./mti/

teherán w/washington: tuszok - fejlemények

london:

nap britannia kommunista
pártjának 36. kongresszusa
kezdődik

bukarest:

malfatti, mitterrand és
hung hua látogatása

--

7.10/p

-1-

Fr